

brat *frančišek* 1

*Gre za močno povabilo,
da v učlovečenju Jezusa
Kristusa ponovno odkrijemo
»pot« Boga. Ta temeljna
izbira govori o tem,
da je človek »pot« Boga
in posledično tudi
edina »pot« Cerkve.*

- 800-letnica potrditve vodila OFM
- VOŠČILO
- TUDI MI SMO MED VAMI

Urednikova beseda

4

Franciškovska duhovnost

Papež članom cerkvene koordinacije za franciškovsko 800-letnico (2023-2026)
Pozdrav generalnega ministra OFM

8

Naša evangelizacija

Cerkveni kontekst ob ustanovitve Reda in Vodila manjših bratov
Nastajanje Vodila reda manjših bratov
Molitev ob katehezi

15

Členimo Vodilo

Členi 1, 2 in 3

17

Franciškov svetni red

Svoj mir vam dajem
Blaženi Friderik Ozanam
Srečanje članov narodnega sveta OFS z brati kapucini

22

Iz naših družin

Tudi mi smo med vami
FSR KP v Vipavskem križu
Duh Assisija na sv. Urhu v Dobrunjah pri LJ
Novi vodstvi na Ptuj in v Mariboru

28

Živi rožni venec - ŽETEV

30

Iz Franciškovih logov

Franciškov prijatelj
Med nami

32

Mladi Francišku

Iščem te, moj Gospod

33

Pravičnost in mir

Etiopija v mojem srcu

36

Korenine in sadovi

Življenje našega blaženega očeta Franciška (6)

38

Sveta dežela

S »fičkom« v Sveto deželo
Romali smo v Armenijo in Gruzijo (2)
Vabila na razna romanja

46

Razvedrilo

Ciklame in nagradni okvir

Brat Francišek – ISSN 1408-0192.
GLASILO FRANČIŠKOVEGA SVETNEGA REDA (OFS) V SLOVENIJI.

Revija izhaja šestkrat letno.
Spletni arhiv: www.ofm.si/zb/revija_BF

Izdajatelj:

Založba Brat Francišek, Prešernov trg 4,
SI-1000 Ljubljana, Slovenija, www.ofm.si/zb/

Za založbo:

Miran Špelič OFM

Člani uredniškega odbora:

Janez Papa OFM (odgovorni urednik)
Fani Pečar OFS (glavna urednica)
Peter Skoberne OFS (naslovnica)
sestre FMM (Naša evangelizacija)
Metod in Mateja Trajbarič OFS (Franciškov svetni red);
Prispevke za rubriko OFS pošljite na e-pošto: revija.bf@fsr.si
Gregor Pavlič OFS (Razvedrilo)
NS FRAMA (Mladi Francišku)
Fani Pečar OFS (Pravičnost in mir)
Miran Špelič OFM (Korenine in sadovi, Naše knjige)
Peter Lavrih OFM (Sveta dežela)

Logotip rubrik:

Aleš Porenta

Fotografije:

Internet, arhiv revije BF

Oblikovanje in priprava:

Tina Bruno, Založba Brat Francišek

Tisk: ABO Grafika d.o.o., Ljubljana

Naklada: 2.800

Naslov uredništva:

Ul. škofa Maksimilijana Drževčnika 7, SI-2000 Maribor
tel.: 02-22-85-113
E-mail: revija.brat.francisek@ofm.si

Rokopisov in slik ne vračamo.
Revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki.

Člani FSR nakazujte prispevke na:

Narodni svet FSR Slovenije,
Prešernov trg 4,
SI-1000 Ljubljana

TRR SI56 0430 2000 3307 102, NOVA KBM d.d.;

sklic na 00 700-23.

ali

Člani ŽRV nakazujte prispevke na:

Založba Brat Francišek,
Prešernov trg 4,
SI-1000 Ljubljana

TRR SI56 6100 0001 2574 166, Delavska hranilnica d.d.;

sklic na 00 700-23.

Glasilo izhaja z dovoljenjem cerkvenih oblasti.

Gospod naj ti podari mir!

Vstopili smo v novo leto in zima še ni zašla v naše kraje.

Bomo pa v tem letu obhajali 800. obletnico Vodila reda manjših bratov, ki je bilo potrjeno 29. 11. 1223.

Mineva tudi 800 let od postavitve prvih jaslic v Grecciu. Letošnje številke revije Brat Francišek bodo zato v znamenju teh dveh obletnic.

V *Franciškovski duhovnosti* boste našli besede papeža Franciška ob začetku praznovanja 800-letnic in pozdrav generalnega ministra br. Massima Fusarellija OFM.

Kateheza v tej številki nam bo predstavila Cerkveni kontekst ob ustanovitvi Reda in Vodila manjših bratov, pripravil pa jo je p. Robert Bahčič OFM.

Rubrika *Členimo Vodilo* (OFS) se s to številko zaključuje, saj smo prišli do konca. Hvala Mojci Špende OFS za vse razlage.

Poglejte, kako je potekalo srečanje Duha Assisija na Ptujski Gori, pa srečanje bratov kapucinov z narodnim svetom OFS. Našli pa boste tudi še enega znanega člana Franciškovskega svetnega reda. Tokrat je predstavljen bl. Friderik Ozanam.

Nekaj se je dogajalo tudi na ravni krajevnih bratstev OFS ... ali ste vedeli, da obstaja tudi duhovniško bratstvo OFS?

Živi rožni venec redno skrbi za rubriko *Žetev*, ki povezuje vse člane ŽRV, ki redno molijo za nove duhovne poklice in stanovitnost poklicanih.

Svetodeželska rubrika nadaljuje s potopisom poti s fičkom v Sveto

deželo in romanjem v Armenijo, vabi pa na nova romanja blizu in daleč.

Vsem bralkam in bralcem želim v novem letu veliko zdravja in lepih spominov!

Vse dobro!
br. Janez Papa

V letu 2023 v rubriki Frančiškova duhovnost spremljamo razmišljanja ob 800-letnici potrditve Vodila reda manjših bratov in postavitve jaslic v Grecciu. V prvi številki je pred nami spodbudna beseda papeža Frančiška in generalnega ministra reda manjših bratov br. Massima Fusarellija.

Papež članom cerkvene koordinacije za frančiškovo 800-letnico (2023-2026)

Dragi bratje in sestre, dober dan in dobrodošli!

Vesel sem, da sem se srečal z vami v bližini frančiškove 800-letnice (2023 – 2026), ki se napoveduje kot romanje, ki bo iz Reatinske doline preko La Verne prispelo v Assisi, kjer se je vse začelo. Zahvaljujem se za besede, ki jih je povedal generalni minister manjših bratov.

Ko sem se odločil, da se bom imenoval Frančišek, sem vedel, da se navezujem na zelo priljubljenega svetnika, pa tudi na zelo nerazumljenega. Frančišek je namreč človek miru, človek uboštva, človek, ki ljubi in slavi stvarstvo; toda kaj je korenina vsega tega, kaj je vir? Jezus Kristus, zaljubljen v Jezusa Kristusa, ki se, da bi mu sledil, ne boji postati smešen, ampak gre naprej. Izvir vsega njegovega izkustva je vera. Frančišek jo je prejel v dar pred Križanim; križani in vstali Gospod mu razodene smisel življenja in človeškega trpljenja. In ko mu Jezus govori v osebi gobavca, doživi veličino Božjega usmiljenja in svoje

stanje ponižnosti. Zato je Ubožec poln hvaležnosti in začudenja preživel ure in ure s svojim Gospodom in govoril: »Kdo si ti? Kdo sem jaz? Iz tega izvira je v obilju prejemal Svetega Duha, ki ga je spodbujal k posnemanju Kristusa in k dobesednemu sledenju evangeliju. Frančišek je hojo za ubogim Kristusom in ljubezen do ubogih živel neločljivo, kot dve plati iste medalje«.

Bližnja frančiškova stoletnica bo neobredno praznovanje, če bo znala skupaj postaviti hojo za Kristusom in ljubezen do ubogih. To bo mogoče tudi po zaslugi vzdušja, ki se širi iz različnih frančiškovskih »krajev«, od katerih ima vsak poseben značaj, rodoviten dar, ki prispeva k prenovi obličja Cerkve.

Prva postaja tega frančiškovega potovanja je po kronološkem vrstnem redu (1223) Fontecolombo pri Rietiju. Prva postaja zaradi Vodila in skupaj z Grecciom, krajem jaslic. Gre za močno povabilo, da v učlovečenju Jezusa Kristusa ponovno odkrijemo »pot« Boga. Ta temeljna izbira govori o tem, da je človek »pot« Boga in posledično tudi edina »pot« Cerkve. Z nepozabnimi besedami to izrazi Pastoralna konstitucija o Cerkvi v sedanjem svetu, kjer beremo: »V resnici samo v skrivnosti učlovečene Besede res v jasnosti zasije skrivnost človeka. [...] Kristus, novi Adam, ravno z razodetjem skrivnosti Očeta in njegove ljubezni človeku v polnosti razodeva človeka in mu odkriva njegovo najvišjo poklicanost« (št. 22).

La Verna s stigmami (1224) prestavlja »zadnji pečat« - kot pravi Dante (Raj, XI, 107) – ki Svetnika izenačuje s križanim Kristusom in ga usposablja, da prodre v človeško življenje, ki je zaznamovano z bolečino in trpljenjem. Sv. Bonaventura je zapisal, da Frančiškovo »najsvetejše

meso«, »križano skupaj z njegovimi slabostmi«, spremenjeno v »novo ustvarjenino, po edinstvenem privilegiju očem vsem pokazalo podobo Kristusovega trpljenja in po nikoli videnem čudežu vnaprej prikazalo podobo vstajenja« (LegM, XV,1: FF 1246).

Končno Assisi (1226) s Frančiškovim Transitusom-Prehodom v Porciunkuli razkriva bistveno v krščanstvu: upanje na večno življenje. Ni naključje, da je Svetnikov grob, ki se nahaja v spodnji baziliki, sčasoma postal magnet, utripajoče srce Assisija: nedvoumno znamenje navzočnosti njega, »čigar čudežno bilo življenje z neba je vredno hvalnice visoke« (Raj, XI, 95-96).

Po osmih stoletjih sv. Frančišek še vedno ostaja skrivnost. Tako kakor ostaja nedotaknjeno vprašanje br. Maseja: »Zakaj ves svet hodi za teboj in se zdi, da te vsak človek želi videti in slišati in ubogati?« (Rožice, X: FF 1838). Za odkritje odgovora moramo v šolo Ubožca in v njegovem evangelijskem

življenju ponovno najti pot za hojo po Jezusovih stopinjah. Konkretno to pomeni poslušati, hoditi in oznanjati na obrobju.

Najprej poslušati. Frančišek pred Križanim sliši Jezusov glas, ki mu pravi: »Frančišek, pojdi in popravi mojo hišo«. Mladi Frančišek hitro in velikodušno odgovori na ta Gospodov klic: popraviti njegovo hišo. Toda katero hišo? Počasi spozna, da ni šlo za to, da bi bil zidar in

bi popravljaj stavbo iz kamnov, ampak da da svoj prispevek življenju Cerkve; šlo je za to, da stopi v službo Cerkve, ko jo ljubi in dela, da bi v njej vedno bolj odsevalo Kristusovo obličje.

Potem hoditi. Frančišek je bil popotnik, ki ni nikdar miroval, ki je peš prehodil neštete italijanske trge in vasi, da bi bil blizu ljudem in odpravljaj razdaljo med Cerkvijo in ljudstvom. Ta sposobnost »iti naproti«, namesto da bi »čakal na prehodu« je slog krščanske skupnosti, ki čuti nujo po tem, da se približa, namesto da bi se zapirala sama vase. To nas uči, da se mora tisti, ki sledi sv. Frančišku, naučiti mirovati in hoditi: mirovati v kontemplaciji, v molitvi, potem pa iti naprej, hoditi v pričevanju, v pričevanju za Kristusa.

Nazadnje oznanjati vse do obrobij. Vsi potrebujejo pravičnost, pa tudi zaupanje. Samo vera vrača svetu, ki je zaprt in individualističen, piš Duha. S tem dodatkom dihanja se lahko soočimo z velikimi izzivi kot so mir, skrb za skupni dom in nov model razvoja, ne da bi se predajali dejstvom, ki se zdijo nepremagljiva.

Dragi bratje in sestre, opogumljam vas, da v polnosti živite pričakovano frančiškovo osemstoletnico. Močno si želim, da bi to duhovno in kulturno pot lahko združili z Jubilejem 2025 v prepričanju, da sv. Frančišek Asiški tudi danes spodbuja Cerkev, naj živi svojo zvestobo Kristusu in svoje poslanstvo v našem času. Iz vsega srca vas blagoslovjam in vas prosim, da molite zame. Hvala!

Vatikan, 31. oktober 2022
Vir: Radio Vatikan

Pozdrav generalnega ministra OFM

**Sveti oče,
Gospod naj Vam da mir!**

Pozdravljamo vas z vedno živimi besedami svetega Frančiška, ki so tako pomembne v tem času, ki ga zaznamujejo konflikti in napetosti različnih vrst.

Na Vas se obračam skupaj z generalnim ministrom manjših bratov minoritov in Frančiškovega svetnega reda. Zahvaljujemo se Vam, da ste nas kot frančiškovo družino sprejeli v svoj dom. Pripravljamo se na odprtje frančiškove stoletnice, ki nam bo omogočila, da prehodimo zadnja leta življenja Ubožca, ki

so ga zaznamovali pomembni trenutki na njegovi človeški in krščanski poti.

Leta 1223 lahko sveti Frančišek izroči svojim bratom dokončno besedilo Vodila kot znamenje tiste zaveze, ki jo je Bog sklenil s tem ljudstvom ubogih. Takoj zatem v Grecciu mu je božič, ki ga je sveti Frančišek preživel z revnimi kmeti te pokrajine, omogočil, da je »na lastne oči videl revščino, v kateri je hotel biti rojen Božji Sin« (Tommaso da Celano).

La Verna je leta 1224 pričakala Ubožca s srečanjem, ki ga je naredilo podobnega Ljubljenemu, pečat njegove poti vere in hoje za ubogim in križanim Kristusom.

Leta 1225 je sveti Frančišek, skoraj slep, opeval lepoto stvarstva, naš skupni dom, s Hvalnico stvarstva, kristološkim hvalospевom delu Očetove ljubezni v svetu.

1226 zaznamuje pasho svetega Frančiška, ki gre smrti naproti »za vse strašna in sovražna«, jo imenuje »sestra«, ker vodi do dokončnega srečanja z Gospodom.

Danes so tukaj navzoči bratje posameznih generalnih definitorjev, provincialni ministri in ustrezni sveti provinc srednje Italije, kjer so svetišča, ki jih zadevajo stoletnice, škofje posameznih škofij, različni bratje, redovnice in posvečene žene, bratje in sestre Frančiškovega svetnega reda, župani in upravitelji občin Greccia, Rietija, Chiusi della Verna in Assisija ter drugi prijatelji in sodelavci. Že več kot dve leti smo se začeli pripravljati na stoletnico na različnih ravneh in v duhu prisrčne enosti in sodelovanja in da bi to zapečatili in idealno začeli frančiškovo stoletnico. Poromali smo v Petrovo

hišo, da bi izrazili čut za cerkveno občestvo, s katerim želimo skupaj preživeti naslednja srečanja.

Trenutek, ki ga ta čas doživlja svet, sinodalno potovanje, ki vpliva na vso Cerkev, sveto leto, ki je pred nami, so okolje, v katerem se pripravljamo preživeti pravkar omenjene etape. Pravzaprav ne želimo praznovati stoletnice samo znotraj naše družine, ampak z ženami in mošmi dobre volje, z vsemi kristjani, za dobro sveta, ki ga Bog ljubi.

V tej pripravljenosti pričakujemo Vašo besedo, sveti oče, da dobimo potrditev in spodbudo, da postanemo vedno bolj misijonski učenci, krotki in močni oznanjevalci lepote evangelija, ki je zagrabil naše življenje in ga želi preobraziti.

Hvala, sveti oče!
Vatikan, 31. oktober 2022
br. Massimo Fusarelli OFM,
generalni minister OFM

Leta od 2023 do 2026 bodo namenjena slavljenju petih osemstoletnic, ki so povezane s svetim Frančiškom. Najprej je tu 800 let potrjenega Vodila manjših bratov, ki se ga spominjamo v letošnjem letu. Tej temi bomo namenili tudi prve številke revije Brat Frančišek.

Cerkveni kontekst ustanovitve Reda in Vodila manjših bratov

Redovno življenje sodi k življenju in svetosti Cerkve kot njen sestavni del, saj izraža najvišjo željo Cerkve po skladnosti s Kristusovim življenjem, ki je pot, resnica in življenje (Jn 14,6).

Redovno življenje je bilo značilno v eremitskih-puščavniških ustanovah, meniških, kanoničnih in apostolskih z lastnim vodilom in lastno duhovnostjo. Institucionalizacija tega se je zgodila šele s IV. lateranskim ekumenskim koncilom leta 1215 in s tem tudi ustanovitev reda manjših bratov sega v to obdobje.

Na tem koncilu se srečamo s prepovedjo ustanavljanja novih redov, znameniti 13. kanon. In kaj pravi ta kanon?

»Da ne bi pretirana pestrost verskih redov v božji Cerkvi povzročala hude zmede, v prihodnje strogo prepovedujemo ustanavljanje novih redov. Kdor torej želi sprejeti versko obliko življenja, naj izbere eno od že odobrenih. Prav tako naj vsakdo, ki želi ustanoviti novo redovno hišo, sprejme pravila in ustanove že odobrenih redovnih redov. Prepovedujemo tudi, da bi bil nekdo menih v več samostanih in da bi en opat vodil več samostanov.« (13 kanon)

Inocenc III. (1198-1216) se je za-

vedal potrebe, da ne sme zanemariti legitimnih teženj novih verskih gibanj katoliške vere že od prvega trenutka svoje izvolitve za vrhovnega papeža pri komaj 37 letih. Cerkvene razmere, ki jih je podedoval, niso bile prav nič lepe.

Inocenc III. je med IV. lateranskim koncilom sprejel zgodovinsko odločitev, da »kanonizira« (uzakoni) institucijo apostolskega oznanjevanja, da bi tako ponudil trdno pravno podlago novim gibanjem katoliške vere (novim apostolskim verskim redom) in ponudil možnost sprave, da bi jih sprejel v cerkveno zakonodavstvo, za duhovna in pauperistična gibanja, ki so do zdaj stopila na polja z 'voljo' po boju proti Cerkvi.

Cerkvene instance, ki so določile kanonizacijo institucije apostolskega gibanja, ki deluje od IV. lateranskega koncila, so prošnje, ki izhajajo iz srečanja Inocenca III. s sv. Frančiškom v letih 1209-1210. Še vedno so prisotne v vseh redovih in v vseh redovnih kongregacijah, ki temeljijo na ustanovitvi apostolskega gibanja.

Ni prepovedal nastanka novih verskih redov, ampak da sprejmemo že potrjena obstoječa Vodila.

Kdor hoče ustanoviti nov samostanski red, mora prevzeti potrjeno vodilo enega od odobrenih redov. Odobrene so naslednje redovne ustanove: eremitski red, red kanonikov, meniški red in apostolski red.

Nastajanje Vodila reda manjših bratov

Lahko rečemo, da ima nastanek Frančiškovega Vodila svoje izhodišče na dan, ko se je Frančišek, še mladenič, ki se je pred kratkim spreobrnul, po dolgi in boleči poti iskanja, dokončno srečal z evangelijem.

Po nepotrjeni tradiciji, 24. februar 1209 je vrh te začetne poti za sina Petra Bernardoneja, ko je med mašo, ki je bila obhajana v cerkvi imenovani Porciunkula, slišal besede, s katerimi je Jezus svoje učencev poslal pridigati.

Spotoma pa oznanjajte in govorite: 'Nebeško kraljestvo se je približalo.' Ko stopite v hišo, jo pozdravite. Če bo hiša vredna tega, naj pride nanjo vaš mir, če pa ne bo vredna, naj se vaš mir povrne k vam. (Mt 10,7-14)

Te besede so bile za Frančiška pravo božje razodetje, ki, kot nam pove njegov prvi življenjepisec, takoj poskoči od veselja, poln Gospodovega Duha, vzklikne: **»To je, kar hočem; to je, kar iščem, in to želim izpolniti z vsem svojim srcem!«**

Te besede, kakor beremo v *Legendi treh tovarišev* (TT 25 in 1 Cel 22), si je vtisnil v spomin in se potrudil, da bi jih veselo izpolnil. Od takrat najprej je začel nositi revno in grobo haljo in namesto usnjenega pasu pričel uporabljati vrv.

Drugi temeljni korak, ki zaznamuje nastanek Vodila, najdemo v posvetovanju z Božjo besedo, ki ga je Frančišek opravil skupaj s svojima prvima spremljevalcema Bernardom in Petrom v cerkvi sv. Nikolaja blizu trga v Assisiju. Evangelij je bil kot njegova referenčna točka. Zato je sv. Frančišek od tistih, ki so se mu hoteli pridružiti, da bi vedel, kaj

Gospod želi od njih, trikrat odprl Sveto pismo in našli so naslednja tri besedila:

»Če hočeš biti popoln, pojdi, prodaj, kar imaš, in daj ubogim in imel boš zaklad v nebesih. Nato pridi in hodi za menoj!« (Mt 19,21)

»Ničesar ne jemljite na pot, ne palice ne torbe ne kruha ne denarja; tudi ne imejte dveh oblek.« (Lk 9,3)

»Če hoče kdo iti za menoj, naj se odpove sebi in vzame svoj križ ter hodi za menoj.« (Mt 16,24)

Pri vsakem odpiranju Svetega pisma se je Frančišek Bogu zahvaljeval, ker je našel potrdilo ideala, ki ga je tako dolgo iskal.

Ko je videl tretje potrdilo, je Frančišek rekel Bernardu in Petru: *»Brata, to je življenje in vodilo za nas in za vse, ki se nam bodo hoteli pridružiti. Pojdita torej in storita, kar sta slišala.« (TT 29)*

Odlomek, ki ga je Frančišek najprej slišal v Porciunkoli o misijonskem poslanstvu, je klic, ki kaže na naravo apostolskega poslanstva nastajajočega bratstva.

Zgornji trije odlomki pa tvorijo samo jedro redovnega življenja (trije evangelijski sveti) in to se je oblikovalo v najbolj prvinski statut prve skupnosti nastajajočega bratstva.

Poleg tega evangeljskega poudarka imamo na drugi strani še Frančiškov zgled za nove brate, ki so ga videli kot resnično *forma minorum* (obliko manjših). Gre za hojo za Kristusom in za poslanstvo oznanjevanja.

Hitra rast števila bratov okrog sv. Frančiška je rodila potrebo, da se zatečejo k papežu po odobritev njihovega načina življenja, da jih ne bi zamenjali z drugimi skupinami, ki so takrat obstajale, s podobnimi težnjami, vendar heretične narave; od tod vztrajanje po papeški odobritvi.

Dogodki, ki so spremljali to odobritev, so obsežno dokumentirani v različnih prvotnih virih, čeprav z različnimi poudarki in jih je mogoče skrbeti v naslednji naslov: Frančišek in njegovi bratje odidejo v Rim, da predstavijo *propositum vitae* (način življenja) papežu Inocencu III.

Legenda treh tovarišev natančno zbere dogodke iz prvih časov bratstva in potrdi, da je papež vse to potrdil na konzistoriju, skupaj s kardinali. Prisluhnimo zapisu iz konca 13. stoletja:

»Medtem ko je svetnik božji, po papeževem nasvetu, molil, mu je Gospod v duhu v priliki spregovoril tole: »V neki

puščavi je živela zelo lepa in uboga žena. Njeno lepoto je občudoval veliki kralj in želel jo je za ženo, ker je upal, da bo z njo imel lepe otroke. Ko se je z njo oženil, je imel mnogo otrok. Ko so sčasoma odrasli, jih je mati takole nagovorila: 'Otroci, ne sramujte se, ker ste kraljevi sinovi. Pojdite torej na njegov dvor in on vam bo dal vse potrebno!' Otroci so prišli h kralju, ki je občudoval njihovo lepoto. Ko je videl, da so mu podobni, je rekel: 'Čigavi sinovi ste?' Odgovorili so mu, da so otroci revne žene, ki živi v puščavi. Tedaj jih je kralj z velikim veseljem objel in jim rekel: 'Ne bojte se, kajti moji sinovi ste! In če se pri moji mizi nasitijo tujci, koliko bolj se morate vi, ki ste moji zakonski otroci.' In kralj zapove omenjeni ženi, naj pošlje k njemu vse otroke, katere je imela z njim, da bi bili vzgojeni na dvoru.« Blaženi Frančišek je po tej prikazni, ki jo je imel v molitvi, razumel, da tista ubožna žena pomeni njega samega.

In ko je opravil molitev, se je zopet predstavil svetemu očetu papežu in mu po vrsti povedal, kar mu je bil Bog razodel. Potem je rekel: »Gospod, jaz sem tista uboga žena, ki jo je Bog iz ljubezni ustvaril lepo po svojem usmiljenju ter jo naredil za mater zakonskih otrok. Kralj kraljev pa mi je rekel, da bo skrbel za vse moje otroke, ker če skrbi za tuje, mora toliko bolj skrbeti za svoje. In če je dal Bog grešnikom časne dobrine iz ljubezni do njihovih otrok, koliko več jih bo dal evangeljskim možem, katerim pripadajo po zasluženju.« Papež se je zelo začudil, ko je slišal vse to, toliko bolj, ker je pred prihodom blaženega Frančiška videl v prikazni, kako se je cerkev svetega Janeza v Lateranu hotela porušiti, pa jo je neki pobožen, majhen in zaničevan mož podpiral s svojimi pleči. Ko se je zbudil, je bil čisto iz sebe in preplašen. Kot razsoden in moder mož je premišljeval, kaj naj bi pomenila ta prikazen.

In čez nekaj dni je prišel k njemu blaženi Frančišek z brati in mu razodel, kakor je bilo že omenjeno, svoj namen in prosil za potrdilo Vodila, ki ga je napisal s preprostimi besedami po svetem evangeliju; po evangeljski popolnosti je namreč hrepenel z vsemi močmi. Ko ga je videl papež tako gorečega v božji službi in je premišljeval o svojem videnju ter o prej rečeni priliki, ki mu jo je povedal Frančišek, je začel govoriti sam pri sebi: »V resnici, ta je tisti pobožni in sveti mož, ki bo božjo Cerkev povzdignil in podprl.«

In tako ga je objel in potrdil Vodilo, ki ga je Frančišek napisal. Njemu in njegovim bratom je dovolil povsod pridigati pokoro, vendar s pogojem, da bratje, ki bodo pridigali, dobe prej dovoljenje od blaženega Frančiška. In to je bilo potem potrjeno od papeža in kardinalov v konzistoriju.« (TT 50-51)

Znano je, da je imel papež Inocenc III. v času svojega papeževanja trikrat na teden uradni konzistorij s kardinali in pravniki, na katerem so reševali najpomembnejše zadeve.

V skladu s prakso preteklih desetih let se Frančišek ni lotil priprave Vodila iz nič, ampak je raje zbral sklepe, ki so jih

bratje sprejeli na kapiteljskih srečanjih. To je praksa, ki jo že vsaj od leta 1216 potrjuje Giacomo da Vitry v svojem pismu iz Genove, v katerem potrjuje, da bratje med letnimi kapitliji, pri čemer se poslužujejo nasvetov strokovnjakov, oblikujejo in razglašajo svoje svete zakone in ki jih potrdi gospod papež. Enako ravnanje se odraža v pismu ministru, v katerem Frančišek s temi besedami nagovarja svojega naslovnika:

V pismu generalnemu ministru, iz leta 1220 do 1223, zapiše: »Od vseh poglavij Vodila, ki govorijo o smrtnih grehih, bomo na binkoštnem kapitlju z Gospodovo pomočjo in po posvetovanju z brati določili tole: 'Če bi kdo od bratov po sovražnikovem zapeljevanju smrtno grešil, se je iz pokorščine dolžan zateči k svojemu gvardijanu'. « (FPMi 13-14). To formulacijo najdemo v VII. poglavju potrjenega Vodila.

Z upoštevanjem tega načina priprave Vodila, je Frančišek uspel rešiti evangelijski navdih začetkov in hkrati spoštovati delovanje Božje milosti v procesu rasti bratstva. Zvestoba temu načelu pojasnjuje, da je bil Cezar da Spira, strokovnjak za Sveto pismo, tisti, ki je Vodilo »okrasil« z besedami iz evangelija, kakor zapiše v kroniki brat Giordano.

Besedilo, predstavljeno na generalnem kapitlu leta 1221, ni sad takratnega neposrednega premišljevanja, temveč rezultat postopnega usedenja izkušenj, preživetih v prvih enajstih letih bratstva.

Proces sestavljanja Vodila je bil dolg in nekoliko pester, med katerim je treba dopustiti posredovanje različnih ljudi. To je proces, ki je tesno povezan z življenjem bratov in nakazuje, da v tem obdobju rasti napisano vodilo ni bilo izhodišče, temveč rezultat izkušenj in raziskav, ki jih je osvetljeval evangelij.

Besedilo Vodila, brez dvoma, predstavlja Frančiškovega duha in življenje prvega bratstva.

Konkretne okoliščine, ki so spremljale nastajanje novega besedila Vodila, so nam posredovali le nekateri viri, med katerimi je najstarejši *Leggenda Maior*, napisana skoraj štirideset let po dogodku; druge najdemo v *Zbirki Assisi* in v *Ogledalu popolnosti*.

Tri pripovedi se ujemajo v naslednjih podatkih: obstaja prva redakcija Vodila, ki jo je naredil Frančišek na gori v spremstvu dveh bratov, vendar se besedilo izgubi in se ponovno vrne, da napiše drugo, ki je enako prvemu.

Pripoved v *Legendi Maior* je bolj trezna v svojih podrobnostih in predstavlja dva jasna elementa: na eni strani namen vzpostaviti analogijo, četudi ne popolno, s tem, kar se je zgodilo Mojzesu na gori Sinaj, in na drugi strani izrecno zanimanje

s poudarkom na delovanju Svetega Duha pri Frančišku, tako pri odločitvi za pisanje Vodila kot pri sestavi besedila.

Skoraj enaki pripovedi v *Zbirki Assisi* in *Ogledalu popolnosti* sta bolj jasni pri opisu okoliščin in vsebujeta dialoge, ki jih naredijo bolj dramatične; oba dosežeta vrhunec z opominjajočimi Kristusovimi besedami, ki jih čudežno slišijo vsi navzoči in so največji argument avtoritete v prid pristnosti Vodila, ki ga je Ubožec napisal.

Najvišji je sv. Frančišku razodel, da živi po vzoru svetega evangelija in da s svojimi brati iz dneva v dan ustvarjajo lastno vodilo evangelijskega življenja, kot jim bo navdihnil Najvišji.

Ti so v poslušnosti glasu Najvišjega dopolnili svojo izkušnjo evangelijskega življenja in jo predložili v odobritev gospodu papežu. Sveti Frančišek nam v svoji Oporoki jasno pričuje o nastanku svojega reda in o svoji ustanoviteljski vlogi. Zapisal je:

»Ko mi je Gospod dal brate, mi ni nihče pokazal, kaj moram storiti. Toda sam Najvišji mi je razodel, da moram živeti po

vzoru svetega evangelija. In jaz sem dal na kratko in preprosto zapisati in gospod papež mi je potrdil.« (FOP 14-15)

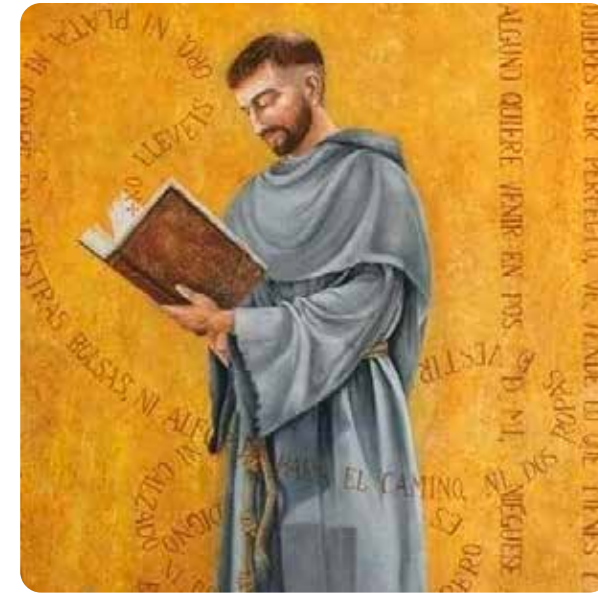
Prisluhnimo še enemu zanimivemu pričevanju, ki ga je zapisal Tomaž Čelano.

»Nekoč je imel presveti oče videnje iz nebes, ki se nanaša na Vodilo. V času, ko so se bratje sestajali, da bi razpravljali o potrditvi Vodila, je svetnik, ki ga je zadeva zelo skrbela, imel te sanje. Zdelo se mu je, da je s tal pobral zelo drobne drobtine kruha in da jih mora razdeliti številnim lačnim bratom, ki so bili okoli njega. In ko se je obotavljal v strahu, da bi mu tako drobne drobtine, kot drobna zrnca prahu, lahko ušle iz rok, se je zaslišal glas, ki mu je kričal od zgoraj: »Frančišek, naredi eno samo hostijo z vsemi drobtinami in daj jo jesti tistemu, ki hoče.« Ubogal je in tisti, ki je niso sprejeli s pobožnostjo ali so prejeti dar prezirali, se je takoj pokazalo, da jih je očitno prizadela gobavost.

Zjutraj je svetnik vse povedal svojim bratom, žalosten, ker ni razumel skrivnostnega pomena videnja. Toda malo kasneje, ko je bdel v molitvi, je prišel do njega ta glas iz nebes: »Frančišek, sinočnje drobtinice so besede evangelija, hostija je Vodilo, gobavost je krivica.« (2 Cel 209)

Frančiškovo Vodilo predstavlja apostolski red, ki ga je IV. lateranski koncil razglasil za kanoničnega in velja za enega od štirih velikih Vodil redovnega življenja Cerkve, skupaj z Vodilom sv. Bazilija (puščavniški ali eremitski način življenja), sv. Avgušтина (regularni kanoniki) in sv. Benedikta (meniški red). O tem imamo pričevanje Giacomo Vitry, ki zapiše:

»Toda Gospod je želel, da se temelj tistih, ki živijo po nekem Vodilu, utrdi v trdnosti, zato je v teh dneh dodal lepoto novega reda, svetost novega Vodila.« (Giacomo Vitry, Hoc 2,32)

»To je sveti red manjših bratov, to je čudoviti red apostolskih mož, vreden posnemanja. Verjamemo, da jih je Bog obudil v teh zadnjih časih proti sinu pogubljenja, Antikristu, in njegovim posvetnim učencem.« (Giacomo da Vitry, *Historia Occidentalis*, FF 1229)

Vodilo svetega Frančiška Asiškega se običajno imenuje dokument, ki ga je odobril papež Honorij III. z bulo *Solet annuere* z dne 29. novembra 1223.

V Vodilu odkrivamo Frančiškovo mentaliteto in veliko izrazov v prvo osebi ednine. V pomoč je bil kardinal Hugolin, ki je sam o tem zapisal, da je pomagal sv. Frančišku, kakor tudi drugi pravniki in bratje zbrani na kapitljih.

Vodilo je edini Frančiškov spis, ki je potrjen od papeža, ostali njegovi spisi niso potrjeni.

Sveti Frančišek je bil odprt Svetemu Duhu in je zato odgovoril na znamenje časa. Tudi mi smo poklicani, kakor sveti Frančišek, da prisluhnemo Svetemu Duhu in odgovorimo na izzive našega časa.

p. Robert Bahčič OFM

Molitev ob katezezi

O, Kristus, daj mi plemenito srce,
da ti bom mogel bolje služiti.
Močno srce,
da bom iskal visoke vzore
in ne povprečnih izbir.
Za delo požrtvovalno srce,
da bom gledal v njem zaupano poslanstvo
in ne breme.
V trpljenju veliko srce,
da bom dober vojak pred svojim križem
in čuteč Cirenejec za križe drugih.
Veliko srce za svet,
razumevajoče za njegove krhkosti,
a nedotakljivo
za njegove ideje in mike.
Veliko srce za ljudi,
zvesto in pozorno,
zlasti pa uslužno srce,
predano malim in ponižnim.
Srce, ki ne bo zagledano vase,
ki se bo vedno opiralo nate,
srečno v služenju tebi in bratom,
Gospod, vse dni mojega življenja.
Amen.

24. junija 1978 je papež Pavel VI. potrdil novo Vodilo OFS in leta 2018 smo praznovali 40-letnico tega dogodka. Eden od rezultatov je tudi nova rubrika v Bratu Frančišku (in na spletni strani OFS) Členimo Vodilo, kjer so na kratko razloženi posamezni člani Vodila. Za razlage skrbi Mojca Špende OFS.

Členi 1, 2 in 3

Prej ali slej pridemo do konca. Tako s tokratnimi člani zaključujemo naše triletno potovanje. In to prav na začetku. Ostali so nam namreč le še prvi trije člani. Premišljevali jih bomo kar vse skupaj, saj so v vodilu v svojem poglavju in predstavljajo našo osebno izkaznico. Ti člani opredelijo naravo in namen OFS ter označijo njegovo mesto v Cerkvi.

Člen 1: Med duhovnimi družinami, ki jih je Sveti Duh vzbudil v Cerkvi, združuje Frančiškova družina vse tiste člane božjega ljudstva, laike, redovnike in duhovnike, ki čutijo, da so poklicani hoditi za Kristusom po stopinjah svetega Frančiška Asiškega. Na različne načine in v raznih oblikah, toda v živi medsebojni povezavi, žele uresničiti v življenju in pri poslanstvu Cerkve karizmo skupnega serafskega očeta.

Člen 2: V okviru te družine ima Frančiškov svetni red svoje posebno mesto. Oblikuje se kot organska zveza vseh katoliških bratstev, ki so razširjena po vsem svetu in odprta vsem skupinam vernikov. V njih se bratje in sestre, ki jih spodbuja Duh, da bi v svojem svetnem stanu dosegli polnost ljubezni, z zaobljubo obvežejo, da bodo živeli evangelij po zgledu svetega Frančiška in s pomočjo tega Vodila, ki ga je potrdila Cerkev.

Člen 3: Sedanje Vodilo, po Memoriale Propositi - Spomenici o načinu življenja (1221) in po Vodilih, ki sta ju odobrila papež Nikolaj IV. in Leon XIII., prilagaja Frančiškov svetni red zahtevam in pričakovanju Cerkve in spremenjenim razmeram časa. Vodilo razlaga Sveti sedež, bolj natančne določbe pa bodo v Generalnih konstitucijah in posebnih statutih.

OFS je del velike družine sv. Frančiška Asiškega, ki je nastala po božji volji ter po navdihu Svetega Duha. Tako rekoč je tretji red nastal v srcu serafskega očeta. Frančišek ne bi nikoli pomislil, ko je prodajal očetovo blago, ko je jezdil po spoletski dolini, ko se je zabaval s svojimi prijatelji, da bo vodil veliko duhovno družino po poti svetosti.

In kakšna je ta njegova karizma? To je radikalno evangelijsko življenje, ki zahteva popolno ljubezen do Boga in do njegovih stvari, živih in neživih ter ljubezen do Cerkve. Prvi red, redovniki, živijo v samostanih, drugi red, sestre, živijo svojo karizmo na kontemplativen način, tretji red, laiki, pa živijo v svetu in karizmo izražajo na svoj način. Vsi trije redovi pa so medsebojno duhovno tesno povezani. OFS je organiziran po bratstvih, v pomoč pa so jim duhovni asistenti prvega reda. Lepota teh bratstev je, da združujejo ljudi vseh slojev, ki želijo po navdihnjenju Svetega Duha živeti popolno ljubezen v družini, na delovnem mestu in v cerkveni sredini. Odločitev za tak način življenja vsak kandidat potrdi s slovesno obljubo ter tako postane član reda.

Tretji člen jasno pove, da je Vodilo nastalo po Memoriale Propositi, katerega osemsto letnico smo obhajali ravno lani, ter po že zgoraj omenjenih vodilih. Od kje potreba po spremembah in dopolnitvah? Drugačne so bile zahteve Cerkve v Frančiškovem času, drugačne v naslednjih stoletjih, drugačne so danes. Bratje in sestre moramo biti pozorni na znamenja časov, poznati moramo strah in težave Cerkve in skupaj z drugima dvema redovima ter ostalimi duhovnimi družinami ali cerkvenimi skupinami sodelovati pri tem, kar želi Cerkve. Predvsem pa delati za izgradnjo božjega

kraljestva v svetu ter za posvetitev duš.

Vodilo je, kot že beseda pove, naš vodnik. Preberimo si razlage še kdaj, da se spomnimo na naše poslanstvo. Najdete ga lahko na spletni strani ofs.si. Predvsem pa ne pozabimo na srce našega reda; evangelij.

365 novih dni ...
365 priložnosti ...

Mir in vse dobro
v novem letu 2023!

narodni svet OFS Slovenije

Svoj mir vam dajem

Sestram in bratom, ki deležimo na Frančiškovi karizmi, so 27. v mesecu posebej blizu, saj nas spominja na gibanje Duh Assisija, katerega glavni namen je molitev za mir. Gre za spomin na 27. oktober 1986, ko je papež Janez Pavel II. v Assisiju zbral predstavnike različnih svetovnih verstev, da bi molili za mir. Komisija za duhovnost pri Frančiškovski konferenci pa vsako leto v oktobru okrog tega spominskega dneva pripravi srečanje v tem duhu, na katerem osvetlimo kakšnega od vidikov miru, se med seboj družimo in spoznavamo ter seveda molimo za mir.

Letošnje srečanje je potekalo na Ptujski Gori, kjer so nas gostili bratje minoriti. Osrednja nit letošnjega srečanja je bila misel Svoj mir vam dajem. Po molitvi rožnega venca je sledila sveta maša, pri kateri je somaševanje vodil

br. Janez Papa OFM. V stilu uvodnega pozdrava, ki ga je nam, Frančiškovim, in ostalim romarjem pri Mariji Zavetnici s plaščem izrekel p. Emil, bi lahko rekli: »Ni bil papež, je bil pa Papa.« V svoji pridigi nam je spregovoril o miru, za katerega si lahko in si moramo prizadevati, da bi lahko na koncu sestavili veliki mozaik, katerega delček je vsak od nas. »Mir obstaja. Ga želimo živeti?« je sklenil svoje razmišljanje. Doživeto sveto mašo, h kateri je veliko prispevalo tudi vzdušje v baziliki, ki se je kopala v barvah zaradi barvnih oken in igre sonca, so polepšale tudi šolske sestre, ki so vodile petje, ter sodelovanje sester in bratov s prošnjami in uvodi.

Po sveti maši je bil čas za malico, potem pa smo v cerkvi prisluhnili pričevanju s. Martine Štemberger (ŠSSFKK), br. Jožeta Kozela (OFS) in Matjaža Muršiča

(vojaškega kaplana v Slovenski vojski). Vsak po svoje je spregovoril o sebi ter o tem, kako doživlja mir. Njihove izkušnje je moderirala s. Dorica Emeršič (OFS). Tako je s. Martina delila svojo izkušnjo, kako najti mir tudi v dogodkih, ki so boleči in žalostni ter jih je težko sprejeti. Zanimivo pa je bilo tudi slišati, kako se za mir trudi nekdo, ki je del vojske. Tako br. Jože kot Matjaž sta med čudeži, za katere sta hvaležna, omenila dejstvo, da jima do zdaj še ni bilo treba uporabiti katerekoli vojaške opreme, ki je namenjena uničevanju, razen na usposabljanjih za vajo.

»Vojska, policija, gasilci, reševalci – to so službe, za katere smo veseli, če nimajo dela,« je bil citat, pod katerega bi se vsi podpisali.

Kosilo, ki je sledilo, je bilo iz popotne torbe, ampak tudi če kdo ne bi imel hrane v njej, je bilo dovolj peciva in pijače, da ne bi smel biti lačen. Ob vsem tem pa so presenečenje pripravili sestre in bratje OFS Videm pri Ptujju, ki so poskrbeli za peko kosanjev.

Ker na Ptujski Gori že več let poteka tudi Marijafest, smo ga po predstavitvi

bazilike Marije s plaščem izpeljali tudi Frančiškovi. Kar šest skupin/redov je sodelovalo vsaj z eno pesmijo v čast Mariji (sestre klarise pa so bile z nami povezane s pismom). Pesmi, ki so lepo zazvene v cerkvi, so samo še dodale piko na i krasnemu dnevu, ki smo ga smeli preživeti na Gori. Ob koncu so sledile še Marijine litanije, sklepni blagoslov in zadnji kostanji ter veselo in sproščeno vzdušje, v katerem smo odhajali od Marije.

Fani Pečar OFS

Darovi za revijo Brat Frančisek
november '22 - december '22 = 335 €
Bog povrni!

10,00 €	Golob Vera
15,00 €	Gabrijela Jurglic, Petra Skvorc
20,00 €	Marjetka Glogovic, Bizjak Stanislav, Flandija Alberta, Marincic Marija
25,00 €	Ana Cvetka Mikec
30,00 €	Stefka Goltnik, Žižek Janez, Mihaela Kolbezen
100,00 €	Kenda Zoran

Znani člani Frančiškovega svetnega reda

Blaženi Friderik Ozanam

4. avgusta se Katoliška cerkev spominja in praznuje god blaženega Friderika Ozanama.

Rojen je bil 23. aprila 1813 v Milanu v Italiji, kasneje, ko je Milano pripadlo Avstrijcem, pa je družina živela v Lyonu. Bil je peti od štirinajstih otrok Janeza Antona Ozanama, Napoleonovega oficirja in kasneje zdravnika, in Marije Nantas. Najprej je želel postati pisatelj, potem pa se je na željo svojega očeta vpisal na študij prava in leta 1831 začel študij na pariški Sorboni. V tem času je opazil, da je Katoliška cerkev neprestano na udaru intelektualcev v Parizu. S prijatelji je zato zasnoval debaten klub – konference, kjer je z ateisti in agnostiki razpravljal o verskih temah. Na eni od teh debat so ga izzvali, da svoja dejanja podkrepi z deli. Izziv je sprejel in s prijatelji začel obiskovati reveže po pariških ulicah in jim nuditi pomoč. Taka osebna pomoč z obiski po domovih za razliko od dajanja zgolj denarja je v tistem času bila nekaj novega. S prijatelji je Friderik leta 1833 ustanovil Vincencijevo zvezo dobrote (Vincencijeva konferenca), ki danes deluje na petih celinah.

Vmes je Friderik dokončal študij prava, kasneje pa dosegel tudi doktorat iz literature. Študiral je Danteja in italijansko književnost v srednjem veku ter krščansko civilizacijo v času pokristjanjevanja. Leta 1851 se je poročil z Amelijo Soulacroix in imel z njo hčerko Marijo.

Zadnja leta je bil precej slabega zdravlja in je zaradi tega precej časa preživel v

Španiji in Italiji, čeprav ni opustil svojega znanstvenega delovanja. Nekaj let pred smrtjo naj bi se pridružil Frančiškovega svetnemu redu. Ker je želel umreti v Franciji, se je vrnil v Marseille in tam po vrnitvi, 8. septembra leta 1853, umrl, star 40 let. Za blaženega ga je v Parizu na svetovnem dnevu mladih - 22. avgusta 1997 - razglasil papež Janez Pavel II.

Friderik velja za enega najvidnejših likov krščanstva v 19. stoletju. Obramba resnice in zavzetost za socialna vprašanja sta bili temelj njegovega življenjskega poslanstva. Poleg dela za socialno šibke in uboge ter znanstvenega dela se je ves čas svojega kratkega življenja z zgledom in besedo nevsiljivo in rahločutno zavzemal, da bi krščanski duh prežl tedanjo razkristjanjeno in veri nenaklonjeno družbeno ozračje. Bil je mož molitve, vsak dan je najprej pol ure prebiral Sveto pismo, bil nato pri maši in obhajilu. Ko je izbruh kolere v Parizu na dan zahteval tudi po 300 ljudi, se je neustrašno podal med bolnike in jim lajšal težave. O njem so zapisali: Človek se mu ni mogel približati brez tega, da bi postal boljši.

Srečanje članov narodnega sveta OFS z brati kapucini

17. oktobra 2022

V Štepanji vasi v Ljubljani pri bratih kapucinih je potekal študijski dan z naslovom »Z roko v roki po poti svetega Frančiška« na temo skupne poti prvega in tretjega Frančiškovega reda. Srečanja s kapucini z območja Slovenije sta se udeležila brat Tomaž Potokar in sestra Emina Mulalić iz narodnega sveta OFS. Po uvodnem pozdravu in skupni molitvi k Svetemu Duhu je sledila kratka predstavitev stanja OFS na mednarodni ravni s strani brata Tomaža, na ravni Slovenije s strani sestre Emine in na ravni kolegija duhovnih asistentov narodnega sveta OFS s strani brata Jožka Smukavca OFMCap.

Brat Tomaž in sestra Emina sta nato bratom kapucinom predstavila želje OFS v odnosu do prvega Frančiškovega reda

(frančiškanov, minoritov in kapucinov). V luči tega, da gre za reda znotraj iste Frančiškove družine, so želje v smeri (še) večje domačnosti in (tudi molitvene) povezanosti med prvim in tretjim Frančiškovim redom. Da bi se še bolj medsebojno spoznali in še bolj vzljubili. Da bi bili še bolj odprti drug do drugega, v stalnem dialogu oziroma pogovorih, v katerih bi si lahko tudi vse povedali. Da bi še naprej skupaj duhovno rasli in si še bolj medsebojno pomagali. Želja, da bi vsi skupaj bolj ozavestili, da sta oba reda skupaj na poti, in da bi na tej skupni poti tudi skupaj iskali Božjo voljo. Člani OFS so namreč podaljšana roka prvega reda in lahko pridejo do ljudi v svetu, do katerih prvi red ne more priti. OFS je kot ogledalo oziroma odsev prvega reda. Želja, da bi prvi red še bolj spodbujal bratstvo OFS k rednemu zakramentalnemu in molitvenemu življenju ter k ljubezni do Božje besede oziroma evangelija. Da bi si skupaj še bolj prizadevali za odprtost do vseh ljudi, ne glede na katerokoli osebno okoliščino, tako da bi se lahko vsi ljudje počutili v OFS sprejeti in ljubljeni takšni

kot so, dragoceni, bratje in sestre. Da bi bili vsi duhovni asistenti OFS določeni, ker bi vodstvo to prepoznalo kot njihovo poslanstvo in ker ljubijo OFS, nikoli pa proti njihovi volji ali morda zato, ker ne bi imeli drugih obveznosti ali skupin. Izražena je bila tudi prošnja prvemu redu za pomoč pri oživitvi ugaslih krajevnih bratstev OFS, Frančiškovih otrok in mladine oziroma povabilo k skupnemu iskanju Božje volje.

Brat Tomaž in sestra Emina sta se iz srca zahvalila bratom kapucinom za lepo povabilo in bratsko srečanje, za vse duhovne asistente in vse brate kapucine, katerim je OFS blizu, tudi če morda niso duhovni asistenti. OFS prejema veliko Božje milosti po molitvah in darovanju prvega reda. Velik Božji dar sta drug drugemu.

Na koncu so bili bratje kapucini povabljeni, da spregovorijo o tem, kaj jim osebno pomeni OFS in kako vidijo skupno pot prvega in tretjega Frančiškovega reda oziroma izzive na tej poti. Iz njihovih pričevanj je bilo začutiti, da imajo lepe

izkušnje z OFS in da ga imajo radi, da jim OFS pomeni obogatitev ter medsebojno duhovno rast, da so člani OFS pogosto najtesnejši župnijski sodelavci ... Izražene so bile želje, da bi OFS postal integralni del samostana, po skupnih molitvah brevirja, skupnih obedih, skupni internetni strani za vse Frančiškove redove, večji medijski pokritosti mednarodnih dogodkov, da bi imeli enkrat letno večdnevno skupno srečanje, ki bi zaobjelo čim več ljudi in jih navdušilo za zgled svetega Frančiška, da bi bil OFS zraven tudi npr. pri misijonih ...

Zelo lepo in bratsko srečanje v Gospodu se je zaključilo z zelo okusnim skupnim obedom.

V veliki hvaležnosti Bogu, Mariji in svetemu Frančišku za brate kapucine in da smo Frančiškova družina, sestra Emina OFS

Tudi mi smo med vami

Škofjski duhovniki, ki pripadamo duhovniškemu bratstvu Frančiškovega svetnega reda, smo imeli v sredo 26. oktobra 2022 v Sostrem volilni kapitelj. Smo mala čreda, ki se zbira enkrat mesečno, navadno pri bratih Frančiškanih na Viču.

Naš duhovni voditelj je p. Zdravko Jakop OFM, ki nas redno spodbuja k duhovnosti sv. Frančiška v našem življenju škofjskega duhovnika. Omenil sem že, smo mala čreda. V bratstvu nas je 9 z obljubo. Eden zaradi starosti in bolezni ne more več prihajati na naša srečanja. Na naših srečanjih je prisoten tudi en simpatizer, ki prihaja zaradi duhovniške družbe in mu je Frančiškova duhovnost ljuba. Zbiramo se vsako zadnjo sredo v mesecu.

Našemu dosedanjemu vodstvu je potekel mandat in zato smo izvedli volilni kapitelj, ki ga je vodil in nadzoroval ☺ gospod Franci Birk OFS.

Novo vodstvo DB OFS je: predsednik Aleš Tomašević, podpredsednik Anton

Slabe, blagajnik France Urbanija, odgovorni za vzgojo Jože Pavlakovič in tajnik Slavko Kimovec.

Naš duhovni voditelj nas je spomnil in opomnil: »Smo v času, ko poteka sinoda, začela se je daljna priprava na jubilejno sveto leto in vsi, ki gojimo duha sv. Frančiška vstopamo sočasno s svojimi jubileji v dogodke vse Cerkve. Naj vse pripomore k duhovni rasti in prenovi duhovnega in redovnega življenja – v blagor vse Cerkve.«

Volilni kapitelj smo zaključili s sveto mašo, pri kateri smo obnovili svoje zaobljube ter bratskim kosilom.

Aleš Tomašević OFS

FSR KP v Vipavskem križu

V pričetku jeseni br. Marjan Potočnik in Marija Vrtovec skleneta da je srečanje FSR KP v novembru takoj po prazniku Elizabete Ogrske nujno. Marija Vrtovec pripravi lonce, naroči repo in klobase in začara čudovito kosilo. Pater Benedikt Emberšič se odzove vabilu in zbranim dušicam še pred kosilom in sv. mašo položi v srce misli o svetosti in nam predstavi lik svetniškega kandidata, tretjerdnika in duhovnika g. Antona Strleta.

P. Benedikt pravi, da je november mesec, ko naj bi razmišljali o svetosti. Za svetost se moramo truditi vsi kristjani in dokler je v nas hrepenenje bomo tudi našli pot in napredovanje. Sv. Frančišek je zelo hrepenel, pri papežu je izprosil porciunkulski odpustek in to je ena lepa pot k svetosti.

Sveta Elizabeta Ogrska je v sočloveku zmogla videti Kristusa in je polna dobrih del za druge, svetost dosegla že pri 24letih. Če bomo le gojili globoko molitveno življenje bomo imeli moč, posnemati jo.

Nič hudega če nas ni veliko, pomembno je da smo goreči in čuteči do ljudi, ki jih srečujemo, še zlasti do sobratov v FSR.

Božji služabnik, svetniški kandidat, duhovnik Anton Strle je postal tretjerdnik še pred duhovniškim posvečenjem. Tudi po tem, ko je Anton Strle postal duhovnik, si je zelo prizadeval pridobiti brate in sestre za tretji red. Anton Strele je napisal prvi življenjepis o Alojzu Grozdetu, kar

mu kasneje tudi prinese veliko težav in ne nazadnje prispeva tudi k zaporni kazni, kmalu po drugi svetovni vojni. Ob vrhuncu dneva, točno opoldne, sveto mašo darujeta p. Benedikt Emberšič in br. Marjan Potočnik. Pater Franc, iz minoritskega samostana Piran, v tem času potrebnim podeli zakrament sv. spovedi.

Vse kar sledi po sveti maši pa preberite iz priloženega kolaža slik, vesele družbe na nedeljo 20. novembra 2022 v Vipavskem križu. In še to: Dragi duhovniki Franc, Marjan, Benedikt iskrena in prisrčna HVALA da ste bili z nami!

In draga Marija Vrtovec, brez Tebe ne bi bilo niti rogljičkov, nit kave kaj šele klobas ... HVALA TI!

Zapisala Barbara Furlan Markeš

Duh Assisija na sv. Urhu v Dobrunjah pri Ljubljani

Tudi letos je krajevno bratstvo Sostro s pomočjo našega župnika gospoda Aleša Tomaševiča OFS in Franciškoviimi popotniki pripravilo molitev za mir 27. oktobra na sv. Urhu v Dobrunjah pri Ljubljani. Zbrali smo se v lepem številu, prisostvovali so tudi bratje kapucini iz Štepanje vasi. Vsi tisti, ki nam malo hoje in klanca ni preveč, smo se zbrali ob 18.20 pri spodnjem spomeniku na križišču Dobrunjske ceste in Ceste na Urh, ostali so se nam pridružili v cerkvi.

Prižgali smo svečke in ob molitvi serafinskega rožnega venca poromali v cerkev na sv. Urhu kjer smo zaključili molitev rožnega venca in položili prižgane svečke pred oltar. Ob 19.00 uri se je pričela sv. maša, ki jo je daroval p. Vladimir Rufin Predikaka OFMConv, minorit in bolniški župnik iz sv. Petra v Ljubljani. V pridigi nas je med drugim nagovoril z besedami, da smo se zbrali, da poglobimo in poživimo duh Assisija, ki ga je začel Janez Pavel II.

27. oktobra 1986, ko so se na njegovo pobudo zbrala različna verstva sveta in skupaj molili za mir. Na nas je, da to vsako leto obudimo, glede na današnje razmere v svetu je to še kako potrebno. Že Franciškovo pozdrav **mir in dobro**, ki ga je zapisal na začetku vodila, nas močno nagovorja. Prav tako nam mora biti naša

odvisno kaj izberemo, oziroma, da prepoznamo njegovo ljubezen.

Sveto mašo smo zaključili s sončno pesmijo Res je prijetno. Po sv. maši je bilo pred cerkvijo prijetno druženje ob kruhu in čaju.

Naj zaključim z uvodno mislijo župnika Aleša pri sv. maši, da današnji svet še kako potrebuje molitev za mir. V naši župniji sv. Lenarta se vsak mesec 27. daruje sv. maša za mir in upamo, da je to vsaj delček na poti k miru v nas samih in v svetu.

Zapisala s. Dragica, KB OFS Sostro

drža in vodilo, ki zaobjema usmiljenje, hvaležnost, mir, pravičnost, solidarnost, odpuščanje in spravo. Tudi Jezus nas v evangeliju po Luku, ki smo ga slišali, nagovarja o miru, ki ga tedanje ljudstvo ni sprejelo. Božja ljubezen je neizmerna in nam je na voljo, Bog nam daje svobodo izbire med dobrim in zlim, od nas pa je

Novi vodstvi na Ptuju in v Mariboru

V novembru 2022 sta v dveh krajevnih bratstvih Mb pokrajine obhajali volilna kapitulja. Tako v novo leto 2023 pri sv. Juriju na Ptuju in pri sv. Jožefu v Mariboru stopajo z novima vodstvoma.

Na Ptuju krajevni svet OFS (ob duhovnih asistentih) sestavljajo:

- ☞ predsednica: s. Silva Žabota,
- ☞ podpredsednica in tajnica s. Doroteja Emeršič,
- ☞ blagajničarka s. Marjana Murko,

- ☞ odgovorni za vzgojo: br. Marjan Tikvič,
- ☞ bratska animatorka s. Frančiška Črešnjevec.

Pri sv. Jožefu v Mariboru pa vodenje prevzema naslednja ekipa:

- ☞ predsednik: br. Bogomir Brečko,
- ☞ podpredsednica: s. Bernarda Ban,
- ☞ tajnica: s. Marcela Brečko,
- ☞ blagajničarka: s. Mimica Kuzman,
- ☞ odgovorna za vzgojo: s. Andreja Štunf,

☞ bratski animator: br. Slavko Žižek.

Vsem sestram in bratom, ki so do kapitulja delili svoje sposobnosti v službah krajevnih svetov en veliki Bog plačaj, novo izvoljenim pa obilo Božjega blagoslova in iskanja navdihov pri svetem Frančišku Asiškem.

Živi rožni venec

za edinost Cerkev, nove duhovne poklice, svetost in stanovitnost poklicanih

ŽETEV

za molivce Živega rožnega venca, ki molijo za edinost Cerkev, nove duhovne poklice, svetost in stanovitnost poklicanih

»Žetev je obilna, delavcev pa malo. Prosite torej Gospoda žetve, naj pošlje delavce na svojo žetev.« (Lk 10,2)

Drage molivke in dragi molivci Živega Rožnega Venca!

Rubrika Žetev že 3. leto prihaja med vas z željo, namenom in prošnjo, da bi v vseh bralcih budila željo in hrepenenje po prošnji in molitvi za nove duhovne poklice. Nikoli se ne smemo utruditi ali si reči: ne spleča se. Bog od vseh nas pričakuje, da smo živi in dejavni v Gospodovem vinogradu. Letos (2022) maja smo obhajali že 59. svetovni dan molitve za nove duhovne poklice. Tako bomo v šestih nadaljevanjih v reviji Brat Frančišek prebirali misli papeža Frančiška, ki je za ta dan napisal svojo poslanico. Morda so zapisane besede težje razumljive, a skušajmo jih razumeti v luči dejstva, da nam piše prvi učitelj naše Cerkev, sam papež. V prvem delu nas želi spomniti na naše temeljeno poslanstvo, ki smo ga sprejeli s samim krstom, da smo postali »misijonarski učenci«. Torej učenci, ki smo vedno na

poti, da oznanjamo Kristusov evangelij ali misijonarimo in se ob tem učimo.

MISLI SVETEGA OČETA FRANČIŠKA IZ POSLANICE

Poklicani k izgradnji človeške družine. Dragi bratje in sestre! Čeprav v našem času še vedno piha leden veter vojne in zatiranja ter smo pogosto priča polarizaciji, smo kot Cerkev začeli sinodalni proces: čutimo nujnost, da hodimo skupaj in gojimo razsežnosti poslušanja, sodelovanja in soudeležbe. Skupaj z vsemi moškimi in ženskami dobre volje želimo prispevati k izgradnji človeške družine, zaceliti njene rane in jo usmeriti v boljšo prihodnost. Ob 59. svetovnem dnevu molitve za duhovne poklice želim skupaj z vami razmišljati o širšem pomenu »poklicanosti« v kontekstu sinodalne Cerkev, ki se postavi v držo poslušanja Boga in sveta.

Vsi smo poklicani biti protagonisti misijonov. Sinodalnost oz. skupna hoja je temeljna poklicanost Cerkev in samo v tem okviru je mogoče odkriti in ovrednotiti različne poklice, karizme in službe. Hkrati pa vemo, da Cerkev obstaja zato, da evangelizira, gre ven iz sebe in seje seme evangelija v zgodovino. Zato je takšno poslanstvo možno prav s sinergijo vseh pastoralnih področij, še prej pa z vključevanjem vseh Gospodo-

Živi rožni venec

vih učencev. Dejansko je »vsak član Božjega ljudstva po prejemu krsta postal misijonarski učenec (prim. Mt 28,19). Vsaka krščena oseba, ne glede na svojo vlogo v Cerkv in stopnjo poučenosti v veri, je dejavni subjekt evangelizacije« (Apostolska spodbuda Evangelii Gaudium, 120). Izogibati se moramo miselnosti, ki ločuje duhovnike in laike ter prve obravnava kot protagoniste, druge pa kot izvajalce. Krščansko poslanstvo moramo opravljati kot eno samo Božje ljudstvo, laiki in pastirji skupaj. Celotna Cerkev je evangelizacijska skupnost.

ZAHVALA IN PROŠNJA

Drage molivke in dragi molivci, hvala vam tudi za vse darove, ki jih namenjate za vzdrževanje Brata Frančiška, kjer se nahaja rubrika ŽETEV. Novi molivci se še naprej pridružujejo. Vabljeni, da se prijavite ali nagovorite še koga.

**NASLOV ŽRV JE PONOVRNO:
ŽRV, Brezje 72, 4243 BREZJE**

PRIČEVANJA MOLIVCEV ŽRV

Še naprej ste povabljeni, da napišete kratko pričevanje, svoje misli ob molitvi desetke za nove duhovne poklice, ki bo objavljeno v tej rubriki Žetev.

**ŽRV darovi za revijo Brat Frančišek
november '22 – december '22 = 570 €**

- 10,00 € N.N., Katarina Bizjak, Rudi Poreber, Veronika Oder, Saša Oder, N.N.
- 15,00 € Marija, N. N.
- 20,00 € Bernardka Knez, Marija Benedičič, Jožefa Huč, Amalija Pušnik, Jožef Pavlič,
- 30,00 € Mirjam in Marjan Škerjanec, Magda Rakovec, Frančiška Čuš, Ivanka Zupančič, Marija Frančiška Kovačič
- 40,00 € Ana Alessandra, Terezija Šimenc
- 50,00 € Terezija Pišotek, Minka Šumer, Ivana Sajko

Bog povrni!

**RAZMIŠLJANJE za 1. desetko
Žalostnega dela rožnega venca:
KI JE ZA NAS KRVAVI POT POTIL
Sveto pismo govori (Mr 14,32-36)**

Prišli so na kraj z imenom Getsemani, in Jezus je rekel svojim učencem: »Sedite tukaj, dokler bom molil!« S seboj je vzel Petra, Jakoba in Janeza. Osupnil je od groze in začel trepetati. Rekel jim je: »Moja duša je žalostna do smrti. Ostanite tukaj in bedite!« In šel je malo naprej, se vrgel na tla in molil, da bi šla, če je mogoče, ta ura mimo njega. Govoril je: »Aba, Oče, tebi je vse mogoče! Daj, da gre ta kelih mimo mene, vendar ne, kar jaz hočem, ampak kar ti!«

**RAZMIŠLJANJE
Papež Frančišek
ob tej desetki razmišlja**

Kristjan ve, da trpljenja ni mogoče odstraniti. A trpljenje lahko dobi smisel, lahko postane dejanje ljubezni in izročitve Bogu, ki nas ne zapusti. Tako postane stopnja rasti v veri in ljubezni. Če kristjan premišljuje, kako je Kristus tudi v trenutkih najhujšega trpljenja na križu (prim. Mr 15,34) eno z očetom, se nauči biti deležen samega Jezusovega pogleda. Bog ne daje trpečemu misli, ki vse pojasni, ampak mu ponudi odgovor v obliki spremljajoče navzočnosti, zgodbe dobrega, ki se poveže v vsako zgodbo trpljenja, da bi v njej odprla vrata k luči.

Okrožnica Luč vere, št. 56-57
p. Krizostom Komar OFM

Frančiškov prijatelj

Praznovanje. To je tematika nove številke Frančiškovega prijatelja. Nekaj vsebine se sedaj še mota nekaterim po glavah, saj še pišejo članke, ali pa so le-ti že pri oblikovalcu ali v tiskarni. Ali pa že celo povsod po svetu, kamor takoj splava digitalna izdaja, ki se najde na internetu.

Se vam kdaj zgodi, da ste si zamislili praznovanje in gre vse drugače? Ali pa si niti niste predstavljali in so vas povabili na praznovanje in povedali, da gre za vas in da ste vi tisti, zaradi katerega se bo praznovalo? Ali pa si praznovanja niti ne želite, po drugi strani pa ste žalostni, če ravno vas niso povabili na praznovanje?

Kaj praznovanje sploh je? Od kod prazniki? Kaj praznujemo? Kako se na to pripravljamo?

Naša osnova so Gospodovi prazniki oz. praznujemo zaradi njega, ker je on vedel, da to potrebujemo. Če ne bi bilo njega, bi verjetno tudi mi bili drugačni in bi praznovali drugače. Če sploh bi ...

In če nam Gospod daje prav vse, kot je dajal in še daje s. Ani Šuštar, ki nam je opisala svojo pot duhovnega poklica, potem smo lahko veseli, ker nam Gospod daje vse. Tudi mi smo dolžni, da dajemo in hkrati soustvarjamo praznik, ki bo najlepši šele takrat, ko bomo za večno praznovali skupaj z Gospodom.

Še prej pa boste lahko prebrali tudi, kaj se dogaja drugod, npr. v Afriki. Kako šele tam praznujejo, čeprav je dosti ljudi ubogih, lačnih, zapostavljenih. Pa vendar praznujejo, ker se veselijo v Gospodu.

K praznovanju nas vabijo tudi v Delavnicah molitve in življenja in želijo, da

bi vedno bili z Gospodom. Tudi svetniki in naši bratje, ki so se predali Gospodu, so znali praznovati in so svetel zgled za vse nas.

Seveda mladi praznujejo po svoje, to se vidi že na fotografijah, čeprav si včasih naredijo žur in mislijo, da je to tisto pravo praznovanje. Šele ko doumejo, da je tudi za praznovanje pomemben Bog in da on daje pravo veselje, se to praznovanje spremeni tisto v pravo.

Veseli bomo, če bomo kdaj lahko tudi praznovali skupaj na katerem od naših programov ...

Vsem bralcem Frančiškovega prijatelja želimo, da bi znali lepo praznovati in se pripravljati na večno praznovanje v nebesih. Ne moremo si niti predstavljati, kaj nam Bog pripravlja.

Med nami

Letošnja zadnja številka revije Med nami je uglašena na misel apostola Mateja Tako naj sveti vaša luč ... Res so vse vsebine nekako svetle, polne veselja in upanja.

Veliko prostora je namenjenega svetnici Luči, sveti Luciji: o njej je spregovoril avtor v rubriki Duhovni pogledi, pri Biserih molitve pa jo bomo lahko počastili z njenimi litanijami.

Avtor prispevka, ki za vsako številko v Svetem pismu skrbno poišče in poveže številna mesta ter spodbude na določeno temo, je tudi tokrat temeljito opravil svoje delo. Prav tako naš zvesti sodelavec, škof v Izmirju, ki kljub obilici skrbi in dela vedno najde čas za sodelovanje.

Tudi pogovor z družino Govedič iz Olimja, ki se je letos udeležila romanja v Assisi, bo prinesel svetlobo v naša srca. Drugače tudi ni mogoče, saj imajo v sebi obilo ljubezni in dobrote drug do drugega in do ljudi v svoji okolici.

Luč svete Klare bo močno razsvetlila naša srca, saj bomo lahko prebrali iskriko izpoved sester, ki ju je povsem osvojila Božja luč.

Papež Frančišek nam je v svojem slikovitem jeziku pokazal, kako naj ekonomija postne zanimiva in ljudem koristna. Poglejmo!

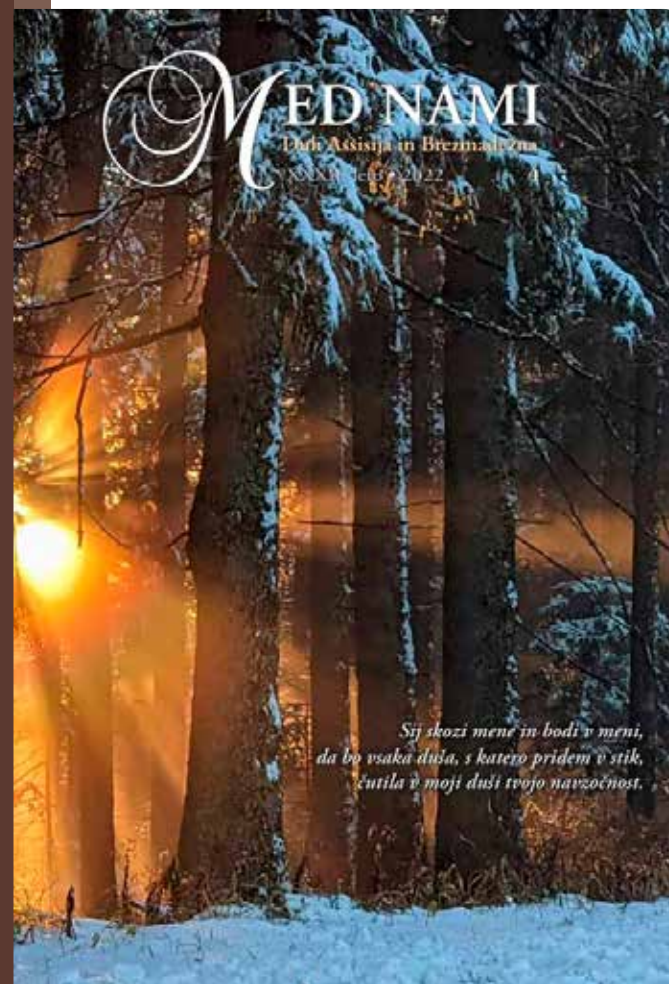
Letošnji Assisi je, kot je videti, pustil globoke sledove v romarih, saj so se že naslednji mesec zbrali na ponovnem srečanju in tam sta veselo utripali asiški lučki, Frančišek in Klara.

Tudi med minoriti je bilo v preteklih mesecih pestro, saj so slavili 50. obletnico obstoja slovenske province.

Naša sodelavka Neža je ponovno romala, tokrat iz Lizbone v Fatimo. Pridružimo se ji!

Nikar ne spreglejte obvestil, naši boste že datum romanja v Assisi v prihodnjem letu, za tiste, ki ostanejo na domačih tleh, pa se odpira ponudba »malega Assisija« v Piranu.

Vstopimo v revijo, polno svetlobe v besedi in sliki!

Dragan Ignjić

IŠČEM TE, MOJ GOSPOD

*Padam pod križem,
kadar vse narobe mi gre.*

*In kadar težko mi je,
sklenem roke v molitev,
ker iščem te, moj Gospod.*

*Bolečina,
trpljenje in žalost se
združita s teboj v molitvi,
moj trpeči Gospod,
ker iščem te, vedno znova povsod.*

*Tvoj pogled s križa
mi vedno daje novo moč,
ker iščem te, moj Gospod.*

*In ko vse me zapusti,
vem, da spet ti si tu,
moj Gospod v vsaki sivini dneva,
v vsaki temi hladne noči.*

*Zato tvoj sem,
o, moj Gospod,
ker vedno znova te
iščem povsod.*

Etiopija v mojem srcu

Ko sem šla prvič na pot, nisem o Etiopiji vedela prav nič. Prvi dan v Adis Abebi sem bila pretresena ob pogledu na berače, slepe, hrome, otroke, ki ti na ulici skušajo prodati zavojček papirnatih robčkov, te steh-tati ali ti očistiti čevlje. Nekega dne mi je sestra v stranski ulici pokazala kup kartona in rekla. »Ponoči tu spodaj spi ena punčka.« Kar streslo me je ob misli, kaj vse bi se ji lahko zgodilo. Drugič mi je pokazala tri male, razca-pane otroke. Sedeli so v krogu na tleh in jedli vsak svoj košček kruha. »Vidiš, kako si delijo«, je rekla. Nekega dne sem zagledala deklico, ki je imela na rokah in nogah sandale in se je po vseh štirih in po ritki plazila po cesti. Ime ji je Biteoush in njeno zgodbo lahko preberete v letošnjih šmarnicah. Na vogalu neke zelo prometne ceste sem videla beračiti neko slepo deklico z down sindromom. Tisti teden v Adis Abebi sem komaj zadrževala solze. Zve-čer sem se skrila v kapelo in jokala. Po

enem tednu sem lahko šla naprej. Prej so bile ceste zaprte zaradi nemirov, kjer je prišlo tudi do streljanja. Na letališču v Mekelle sem čakala, da me pridejo iskat. Čez prostrano pokrajino je vel veter, mimo je na majhnem konjičku prijezdil neki človek. Objel me je tako močan občutek svobode, da sem si rekla: »To je to.« Šele ko sem se vrnila domov in začela brati knjige o Etiopiji, sem spoznala, da ta dežela ni niti malo svobodna. Videla sem tudi, da večina ljudi živi revno in težko življenje, polno truda za vsakdanje preživetje.

Ko sem prispela na cilj, so me vsi zelo lepo sprejeli, otroci iz sirotišnice in sestre, ki so jo vodile. Tam sem ostala en mesec. Čeprav so bile razmere zelo skromne, se mi je zdelo, kot da sem se znašla v raju. Sestre so zelo lepo skrbale za deklice. Zjutraj so hodile v vrtec ali v šolo, popoldan so pisale naloge in se učile. Ob sobotah so pomagale pospravl-jati in čistiti, potem so se skupale in si naredile nove kitke. Zvečer so vadile pesmi za nedeljsko mašo. Za praznike so prišle na obisk nekdanje varovanke.

Res je vladalo pravo družinsko vzdušje in čutiti je bilo medsebojno ljubezen in spoštovanje. Opazila sem, da sestre spremljajo dekleta tudi še potem, ko zapustijo sirotišnico, postanejo študentke, se zaposlijo ali poročijo. Moram povedati, da so katoliške šole v Etiopiji zelo cenjene in ko se začne vpis, starši, ne glede na veroizpoved, čakajo v vrsti tudi dva dni. Vedo, da bodo njihovi otroci tam pridobili znanje in bodo tudi lepo vzgojeni. Tam so bile še tri prostovoljke, že veteranke. Enkrat sem eni od njih rekla, da kako revne so te deklice in kako skromno živijo. Pa mi je odvrnila: »Če bi bile doma, bi morale delati, nositi vodo in drva par kilometrov daleč, ne bi hodile v šolo in poročili bi jih s trinajstimi leti ali še manj. Ker bi zanosile skoraj še kot otroci, bi lahko umrle na porodu.« Takrat sem spoznala, da imajo te deklice pravzaprav srečo, tudi če so sirote, saj so na varnem pri sestrah v sirotišnici. Zelo me je ganila tudi njihova hvaležnost.

Na sploh so se mi zdeli ljudje prijazni in vljudni. Če so še v takih težavah, vedno najprej tebe vprašajo: »Kako si?« in poslušajo odgovor. Ob njihovih vsakdanjih stiskah se naše nadloge zazdijo majhne in nepomembne.

V Etiopijo sem se potem vrnila še dvakrat. Vedno kot prostovoljka v sirotišnici. Ko se je začela pandemija, je vlada ukazala sestram, da morajo vse deklice, če le imajo še kakega sorodnika, poslati domov, zapreti vrtec, šolo in sirotišnico. Do takrat sploh nisem šla za tem, da je nekaj teh deklic doma iz Tigraja. Sestre so jih morale na skrivaj odpeljati domov, saj je bilo vzdušje že tedaj napeto in so bile celo v nevarnosti, da jih ubijejo. Odkar se je začela vojna in so blokirane, poleg drugega, tudi telekomunikacije in internet, ne vemo o njih prav nič. Ne vemo, ali so umrle pod ruševinami zaradi bombardiranja, od lakote ali od bolezni kot na sto tisoče drugih otrok, ali so jih ubili ali so bile, Bog ne daj,

posiljene kot kakih 200 tisoč deklet in žena v Tigraju. Morda pa so jih vojaki odpeljali neznano kam, v kako koncentracijsko taborišče. Zdi se neverjetno, a tudi to se žal dogaja. Ropanje in napadi na civilno prebivalstvo pa se na žalost

nadaljujejo, kljub podpisu mirovnega sporazuma v Pretoriji. Zelo si želim, da se ta vojna čimprej konča in da pomoč do Tigraja pride še pravočasno. Zdaj gre za preživetje skoraj 6 milijonov Tigraycev.

Spela Pahor

Tomaž Čelanski

Življenje našega blaženega očeta Frančiška

Vita brevior (6)

O skrbi za uboštvo in zdržnosti njegovega življenja in o tem, kaj je počel, da bi se pred vsemi izkazal kot nevreden, in o pobožnosti, ki jo je imelo ljudstvo do njega, in kako je učil spoštovati duhovnike in učitelje Božje postave.

27. Božji prijatelj Frančišek se je zelo zavzeto oklepal svetega uboštva; odrekal se je celo nujno potrebnim rečem, samo da ne bi bil prisiljen ukloniti se poželjivosti. Komaj je prenašal, da je ostajala doma kakšna posodica, če bi se dalo tudi brez nje izogniti skrajnemu pomanjkanju. Pozorno in skrbno je preiskoval dejanja svojih bratov, ničesar ni pustil nekaznovanega in tudi tiste, ki so delali prav, ni pustil brez pečata opozarjanja.

28. Nekega dne so namreč bratje v nekem samotišču pripravljali dovolj revno mizo, a skrbneje kot običajno. Ko je to srečni oče opazil, je glasno zavzdihnil in začel govoriti, da to ni miza za reveže, ampak za bogatine. Zbežal je v kot tiste hiše, sedel na tla prekrizanih nog in kot revež od tujcev prosil vbogajme.

29. Kuhano hrano je nerad in komaj kdaj prenašal. Če pa jo je vzel, jo je bodisi začinil s pepelom ali pa je njen okus uničil z mrzlo vodo. Vina je samo malo poskusil, še vode ni pil toliko, kolikor bi

je bilo zadosti. Ko je hodil po svetu in oznanjal evangelij Božjega kraljestva, je v domovih posvetnih ljudi, da bi bil poslušen evangeliju, pojedel malo mesa, če so ga predenj postavili, preostanek pa odmaknil na stran, da niso opazili. Za posteljo mu je bila gola zemlja, samo pregrnjena s tuniko; pogosto je spal kar sede in sploh ni legel, glavo pa je položil na les ali kamen.

30. Nekoč se je zgodilo, da je, ko ga je pestila bolezen, pojedel malo piščančjega mesa. Brž ko si je spet nabral telesnih moči, je vstopil v Assisi. Ko je prišel do mestnih vrat, je ukazal nekemu bratu, naj mu zaveže vrv okrog vratu in ga kot razbojnika vleče po vsem mestu, pri tem pa, kot bi bil glasnik, vpije: »Glejte požeruha, ki se na skrivaj baše s kurjim

mesom!» Mnogo teh, ki so pritekli k temu čudnemu prizoru, je bilo do srca ganjenih in so priznavali svojo bedo.

31. Mnogo takega je pogosto počel, da se je popolnoma preziral in še druge pripravil do tega, da so se prezirali. Čeprav so ga ljudje povelicevali, se je imel za ničvrednega. Človeško naklonjenost je zavračal. K sebi je poklical nekega brata in mu pod pokorščino zaukazal, naj ga proti človeški naklonjenosti in neupravičeni hvali, ki je je bil deležen, zasuje z upravičenimi žalitvami. Ko je ta proti svoji volji to storil in ga zmerjal kot kmetavza, plačanca in nepridiprava, je presveti mož veselo in z nasmehom odgovarjal: »Gospod naj te blagoslovi, predragi sin, ker govoriš vso resnico. Spodobi se, da sin Petra Bernardoneja sliši take reči.«

32. Dan za dnem je po Božji volji rasla vera in pobožnost ljudstva. Vsi so s takim hrepenenjem prihajali, da bi ga videli, da so se med seboj pogosto kar prerivali. Če se je komu uspelo vsaj dotakniti njegovega oblačila, se je zaradi velike pobožnosti imel za srečnega. Z njim je bila namreč Gospodova roka, ki je človeška srca nagibala k pokori, tako da je nekoč kar trideset mož naenkrat na istem mestu sprejelo redovno obleko. Ko je on sam vstopal v kako mesto ali vas, so zvonili zvonovi in ga je ljudstvo često slovesno sprejemalo, vsi so mu prihajali naproti in mu mahali z vejami dreves.

33. Kajti zaradi znamenj njegove svetosti in veličastnih čudežev je bila osramočena krivoverska zmota in je bila povzdignjena katoliška vera. Vse je namreč učil, naj se držijo vere svete rimske Cerkve, za katero je trdil, da je edino v njej odrešenje tistih, ki naj bi bili odrešeni. Duhovnike, učitelje Božje po-

stave in sleherni cerkveni red je objemal z izredno naklonjenostjo ter učil ljudi, da jih morajo bolj kot vse spoštovati.

34. Ljudstvo mu je prinašalo kruha, da bi ga blagoslovil; potem so ga dolgo časa hranili, ga jedli le po drobtinica in tako bili ozdravljeni od raznih bolezni. Pogosto so oprti na veliko vero rezali krpice od njegove tunike, da je nekoč ostal skoraj gol. Toda da si ne bi zaradi takšnega mesenega mišljenja prisvajal kaj slave, ga ni bilo sram priznavati ljudstvu lastne grehe. Na vse načine je bežal pred občudovanjem, da ne bi zapadel v nečimrnost.

Prevedel br. Miran Špelič OFM
Se nadaljuje.

S »fičkom« v Sveto deželo

Potopis romanja dr. Franca Rozmana in Franca Vrhunca v Sveto deželo od 7. septembra do 6. oktobra 1964

16. september 1964 – sredo

Maševala sva v kapeli univerze sv. Jožefa v Bejrutu. Univerzo vodijo francoski jezuiti. Po zajtrku naju je gospa Marija s svojim VW peljala na ogled novega dela mesta Bejruta. Ta del mesta je v glavnem projektiral stric dr. Samija Trata. Rodbina Trat je ena najuglednejših v Libanonu. Ogledala sva si tudi letališče in ameriško univerzo. Gospa Marija je z nama šla tudi na jordanski konzulat, kjer sva brez težav dobila vstopno vizo za Jordanijo. Popoldne sva obiskala mesto Byblos, eno najstarejših mest na svetu, zgrajeno okoli leta 7000 pred Kristusom. V mestu sva obiskala grad in izkopanine. Grad v sedanji obliki je iz dobe križarskih vojn, videla sva pristanišče, sedem obzidij in sarkofag kralja Ahirama iz XII. stoletja pred Kristusom. V njegovem grobu je prototip naše abecede. In koga sva našla tam? Jugoslovanske vojakke, ki služijo vojaški rok na Sinaju. Vojaki OZN so bili s svojimi oficirji na ogledu Libanona in Damaska. Po kosilu sva se odpeljala proti Sidonu in Tiru, mestoma, katera je posvetil s svojo navzočnostjo naš Odrešenik. V Sidonu sva videla grad iz dobe križarjev, v Tiru pa najstarejše izkopanine starega mesta, katerega zgodovina po Herodotu sega do 2700 let pred Kristusom. Noč se je že spuščala in libanonski vojaki bi naju skoraj

ne pustili v Tir zaradi bližine izraelske meje, pa lepa beseda vedno lepo mesto najde. Večerjala sva skupaj z dr. Tratom in njegovo gospo. Težko bova pokazala dovolj hvaležnosti za vse gostoljubje, ki sva ga bila deležna v tej hiši. Ob odhodu nama je gospa Marija dala na pot 34 \$ USA.

17. september 1964 – četrtek

Sinoči smo govorili z dr. Taratom, je zelo razgledan in inteligenten človek. Razložil nama je politični in gospodarski položaj dežele in povedal, kakšne so možnosti potovanja z ladjo v Grčijo in od tam v Italijo. Zelo verjetno se bova morala po isti poti vračati po kopnem, ker je drugače preveč zapleteno in drago. Danes sva maševala v kapucinski cerkvi blizu Tratovih. V to cerkev hodi gospa Marija k maši in tam na koru igra na orgle in poje slovenske cerkvene pesmi. Po zajtrku sva se poslovila od gostoljubne družine in se odpeljala proti Damasku. Spotoma sva si ogledala znameniti Baalbek, kjer so ostanki treh rimskih templjev, Jupitrovega, Merkurjevega in Venerinega. Ta dolina, ki leži med gorovjema Libanon in Antilibanon na višini 1500 m, se imenuje tudi dolina očakov. Izročilo pravi, da so v tej dolini živeli Adam, Abel in Kajn, ki naj bi prvi zidal Baalbek kot pribežališče pred božjo jezo. V tej dolini so živeli tudi Noe, Abraham, Elija in drugi očaki. Kaj tako lepega in znamenitega je mogoče videti le še na grški Akropoli v Atenah. Zgodovina Baalbeka je zelo zanimiva in pestra. Tu je bilo središče čaščenja pogankega boga Baala in tu je kralj Salomon zgradil eno izmed sedmih palač za svoje tuje žene. Iz Baalbeka sva se odpeljala proti Siriji, prekoračila

mejo in bila ob 15h v Damasku. Imela sva spet srečo. Našla sva 16-letnega dečka, zelo bistrega in inteligentnega, ki govori arabsko, francosko in nemško. Ogledala sva si Ananijevo hišo, najstarejšo še ohranjeno hišo v Damasku. V tej hiši pod zemljo je kapela, ker je bil sv. apostol Pavel po svojem spreobrnjenju ozdravljen od slepote in krščen. Videla sva v obzidju okno, skozi katero so spustili Pavla čez obzidje, da je ušel preganjanju. Obiskala sva mošejo Omajadov, ki je čudovita arhitekturna umetnina, in v tej mošiji je grob sv. Janeza Krstnika. Na tem mestu je najprej stala cerkev sv. Janeza Krstnika. Janeza Krstnika častijo tudi muslimani in je njegov grob vedno obiskan. Obiskala sva tudi »bazar«, ki je prava paša za oči. Za spomin sva kupila čudoviti škatlici z mozaikom v lesu in z intarzijami ter vsak nekaj damaščanskega brokata: 1 \$ USA za meter. Ko bi človek imel dovolj denarja! Poslovila sva se hitro od Damaska in odhitela proti cilju svojega potovanja in romanja: proti Sveti deželi in Jordaniji. Na sirsko-jordanski meji naju je Arabec na bencinski črpalki hotel prevarati za 2 \$ USA, pa mu ni uspelo. Ob 19h sva prekoračila mejo in prišla v Aman, glavno mesto Jordanije, ob 22.30 po krajevnem času ali ob 20.30 po srednjeevropskem. Uro sva na tem romanju morala premakniti najprej v Bolgariji 1 uro naprej, v Turčiji, Siriji in Jordaniji za dve in v Libanonu za eno uro. Prenočujeva v hotelu Park v Amanu. V deželi islama občudujem dve reči, ki jih ima krščanski svet vedno manj: najprej mnogo otrok – v idela sva mlado mater, trije otroci so se je držali za krilo, enega je nosila pod srcem. In drugo: dostojnost obleke ženskega sveta – v javnosti hodijo kot pri nas sestre. In kako morajo biti ženske šele dostojno

oblečene, če pridejo v mošejo: turistkam dajo posebno črno, dolgo in svileno haljo, samo da ne bi žalele dostojnosti.

18. september 1964 – petek

Dobro sva spala, se umila in močno zajtrkovala, nato pa hitro zapustila Aman. Peljala sva se mimo palače kralja Huseina, v neposredni bližini palače pa videla tudi revne in umazane šotore arabskih beguncev, ki jih je po vsej Jordaniji veliko. Živijo v skrajni revščini. Ceste v Jordaniji so zelo dobre in nove. Peljala sva se čez Jordan, ki je sedaj majhen kot malo večji potok, zavila k Mrtvem morju in se v njem tudi kopala. Utoniti v tej vodi ni mogoče zaradi gostote soli v vodi. Gorje pa, če ta voda pride v usta, nos ali v oči! Od Mrtvega morja sva se hitro peljala proti Jeruzalemu. Pot se strmo dviga skozi divjo Judovsko puščavo. Ustavila sva se v Jeruzalemu pri Herodovih vratih in najprej poiskala frančiškansko biblično šolo, kjer pripravlja doktorat p. Kalist Langerholz OFM, Slovenec iz Amerike. Šola je zraven kapele Jezusovega bičanja in kronanja s trnjem. Tu sva ob 11.30 maševala. Obiskala sva tudi slovenske šolske

sestre, pa sva bila tako pri prvem kot pri sestrah hladno sprejeta. S stanovanjem in hrano pri njih ni bilo nič. Več so nama z nasveti pomagali drugi. Bila sva v Casa Nova, pa je že za ves mesec zasedena, v avstrijskem hospicu Sv. družine, ki je sedaj spremenjen v bolnico in so nemške sestre ohranile samo del hiše. Te so nama svetovale katoliške Armence, ki so njihovi sosede. Sestra Nemka, ki naju je v avstrijskem hospicu sprejela, še pozna dr. Andreja Snoja in dr. Jakoba Aleksiča, ki sta bila nekaj časa pred 2. svetovno vojno ravnatelj v tem hospicu. Pri Armencih sva dobila stanovanje po zelo ugodni ceni: 2 \$ USA na dan. Dobila sva sobo z dvema posteljama, sanitarije, vodo in prho. Za hrano bova večinoma ob svojem. Vzela bova le en dnevni obrok v bližini najinega stanovanja. Tudi v Jeruzalemu mora biti človek pri kupovanju zelo previden, ker te mimogrede ožmejo za velike vsote: zelo »simpatičen« narod. Okoli 13h sva srečala celo procesijo mož in fantov, šli so iz mošeje. Danes je petek, njihov dan molitve. Vsi so zelo dostojno oblečeni in ni redek prizor videti moža z muslimanskim rožnim vencem v roki, kako celo grede po cesti moli. Včeraj sva

na sirsko-jordanski meji videla vojaka, ki je v kotu sobe molil in se klanjal ob uri molitve. Kakšen zgled nam kristjanom, ki se z vsem ponašamo, le s pobožnostjo vedno manj!

Popoldne ob 15. uri sva bila navzoča pri pretresljivi množični pobožnosti križevega pota. Bilo je veliko duhovnikov, redovnikov in redovnic in veliko skupin romarjev in turistov. Midva sva se pridružila italijanski skupini. Začno in vodijo to pobožnost patri frančiškani, ki so varuhi Svete dežele in Božjega groba. Najino stanovanje je pri 3. postaji križevega pota – Via Dolorosa. Zadnjih 5 postaj križevega pota je v baziliki Božjega groba na Kalvariji. To baziliko sedaj počasi obnavljajo, je pa v zelo žalostnem stanju in umazana. Največji vtis naredita kapela križanja in Božji grob. Tu bova jutri zelo zgodaj maševala ob 5h in 5.30. V baziliki Božjega groba, v Getsemaniju in v baziliki Jezusovega rojstva v Betlehemu se je treba za maševanje prijaviti na turističnem romarskem uradu, ki ga vodijo bratje frančiškani.

*Zapisal msgr. Franc Vrhunc
Se nadaljuje*

Darovi za vitraj brezjanske Marije v Nazaretu, oktober in november 2022 SKUPAJ 890 €

- 10 € Jože Tomašič
- 15 € Gašper Kos, Karmen Podlesnik Marčič
- 20 € Marija Pečovnik, Ivana Pleško, Ana Bogovič, Marija File
- 30 € Terezika Gorišek
- 40 € Komisariat za Sveto Deželo, Marija Stibilj
- 50 € Neznani darovalci, Marijan Peklaj, Emil Selan, Gabriel Šavli, Ana Marija Zajc, Barbara Pernuš Grošelj, Nikolaj Štolcar
- 60 € Nika Beravs
- 100 € Lilijana Arih
- 150 € Johanna Kronawetter

Romali smo v Armenijo in Gruzijo (2)

Pisati o vtisih, pa naj bo to od kjerkoli, je tvegano. Enemu se vtisne ta prizor, drugemu kraj, tretjemu pa še kaj tretjega. Name je v Tbilisiju naredila vtis nova pravoslavna stolnica. Pred leti sem tam že bil, ampak tokrat je bila stolnica v jutranjih urah zelo živahna, primerno obljudena in bila je živa liturgija. Z vsem spoštovanjem. Kar zadeva mesto samo smo pa naleteli na narodni praznik, osamosvojitve in ljudsko rajanje. Množica že dopoldne in kar večala se je tja do večera. Zvečer pa pravi bum. Izvirni načini praznovanja od vožnje z zračnim balonom, dobrote jedilne in pijače slavlne. Ljudstvo se raduje samostojnosti. Zadnja samostojnost je po razpadu SZ. Kdaj prej v zgodovini pa še izpod drugih okupatorjev. Od mestnih znamenitosti in obljudenih cerkva, tako pravoslavnih, kakor tudi katoliških, kjer smo imeli sv. mašo, je gotovo sv. Jurij na centralnem trgu, na visokem stebru.

Glede na to, da je Gruzija sprejela krščansko vero v 4. stoletju, se razgrinja dežela z bogatim krščanskim izročilom. Ne naštevam vseh samostanov, ki smo jih obiskali, čeprav so mnogi le spomeniki za obiskovalce (romarje), je dežela po izgledu veličastna. Mcheta (gruzinsko მჭეტა) je eno najstarejših mest v Gruziji, v regiji Mcheta-Mtianeti v bližini Tbilisija. Mcheta je bila med 3. st. pr. Kr. in 5. st. po Kr. prestolnica gruzijskega Iberijskega kraljestva. V tem mestu so Gruzijci leta 317 sprejeli krščanstvo in Mcheta je še vedno center gruzinske pravoslavne cerkve.

Zaradi zgodovinskega pomena in več kulturnih spomenikov je bilo z naslovom Zgodovinski spomeniki Mcheta leta 1994 mesto uvrščeno na seznam Unescove svetovne dediščine. Kot rojstni kraj in eno najbolj živahnih središč krščanstva v Gruziji je bilo mesto razglašeno za sveto mesto Gruzinske pravoslavne cerkve leta 2014.

Unesco je leta 2016 zgodovinske spomenike Mchete postavil pod okrepljeno zaščito, mehanizem, ustanovljen z drugim protokolom iz leta 1999 k Haaški konvenciji o varstvu kulturnih dobrin iz leta 1954 v primeru oboroženih spopadov.

Brez kakšnih romarskih čustev smo se ustavili tudi v mestu Gori, kjer je rojstni kraj nekdanjega ruskega vodje Stalina. Gotovo brez čustev simpatije, to zagotavljam, ampak kot ljubitelja

železnic, me je vlekel njegov potovalni vagon, ki je razstavljen sredi kraja Gori. In z Janezom, ki goji podobna čustva do železnice (ne do Stalina!) sva tudi vanj vstopila. In skrbnica vagona je lepo razlagala posamezne koticke (delovni kabinet, kopalnica s parno kopeljo, kuhinja jedilnica ... itd.) je bila pač Ukrajinka.

Sv. Kristina Gruzijka je bila rojena okrog leta 280 in je sklenila življenje okrog 332, velja za zavetnico Gruzije. Ne glede na različne krščanske skupnosti v Gruziji, je ona čaščena pri vseh krščanskih skupnostih. Velja namreč za prosvetljalnico vsega naroda. Kralj Iberije Mirjan je pripeljal v deželo mnogo krščanskih sužnjev in med njimi tudi deklico Nino. Vprašal jo je, kako ji je ime in odgovorila je: kristjanka. In to je bilo njeno razpoznavno ime, ki so si ga zapomnili. Prišla je v mesto Mtskheti

do lokalnega gospodarja in tam videla, kako poteka pogansko življenje. Brž je pokazala svoj krščanski lik in veliko molila. Z molitvijo je ozdravila najprej gospodarjevega otroka, potem še ženo in končno tudi kralja Mirijana III. Ni bil več daleč dan, ko se je zgodilo nekaj velikega. Leta 327 je dežela sprejela krščanstvo. Sama se je umaknila v gore v samoto. Ona je zaščitnica celotne dežele, prva misijonarka z molitvijo in ozdravitvijo. Upodobljena je s križem, ki ima intarzije vinske trte.

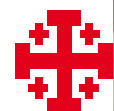
In še gruzijsko vino. Seveda klet, strokovna razlaga, ki jo ima samozavestna lepotica, na koncu kozarček. Ne pišem celotne recepture, ampak postopek me res ni prepričal, ker pač izhajam iz

bogate dežele odličnega vina. Zadeva je v tem, da trgatev grozdja spravijo v amfore, ne ločujejo pecljev in jagod. Vse zmečkajo in pustijo na soku grozdja nekako pol leta. Potem pretočijo sok (ki je že odvrlel) v drugo amforo, da se izbistri. Tako naj bi bilo mlado vino primerno za pitje po dobrem letu (staranja). V glavnem vino kupijo Kitajci. Za dodatna pojasnila mlada dama ni bila dovzetna. Tako smo morali sprejeti razlago za čisto zlato!? Naj razume kdor more.

Dežela je danes polna Rusov, nekaj tam živečih, večina Rusov pa je pribežala iz same Rusije, da se je izmuznila vojaškemu pozivu Putina za vojno v Ukrajini. Tako je ruščina ostala sporazumevalni jezik še kar naprej, pa čeprav je »Sojuz« že zgodovina. Vtis, ki bo ostal pa je: ljudstvo je zavestno krščansko in ima jasno pripadnost svoji domovini. To pa je odlika. Mar je pri nas tudi tako?

Po virih in vtisih pripravil p. Peter

ROMANJE K PATRU PIJU V SAN GIOVANNI ROTONDO

LORETO – MARIJINA HIŠA, MONTE
GARGANO, PADOVA

13. – 15. april 2023

z avtobusom, 3 dni / 2 noči

Program: 1. dan, 13. 4.: zgodnji odhod proti San Giovanni Rotondo, do p. Pija. Na poti molitev, razlaga vsebine, postanki. Naprej do Loreta, kjer bo sveta maša; namestitev v hotelu San Giovanni Rotondo za 2 noči, večerja, nočitev.

2. dan, 14. 4.: zjutraj sv. maša pri p. Piju, Monte Gargano in sv. Mihael, obisk votline nadangela Mihaela, popoldne povratek v San Giovanni Rotondo, čas za osebno pobožnost, večerja, nočitev.

3. dan, 15. 4.: zgodnji odhod proti Padovi, obisk svetišča Sv. Antona Padovanskega, sv. maša. Nadaljevanje proti Ljubljani, s prihodom v poznih večernih urah.

Prispevek za program: 395 €, pri udeležbi 40 oseb. Če bo romarjev manj, se cena zviša za 40 €.

V ceno je vključeno: avtobusni prevoz na celotni poti, 2 x polpenzion, cestnine in prispevki, organizacija in vodenje, nezgodno zavarovanje.

Samo pisne **prijave** sprejemamo po e-pošti ali preko spletne strani **do 1. 3. 2023.**

Romanje z vlakom v Nevers k sv. Bernardki Lurški

zimsko romantika Švice z vlakom,
Einsiedeln v Švici

29. januar - 2. februar 2023

Program: večerni vlak ob 22.08 (ležalniki) do Züricha. Zürich-u prestop za Ženevo in naprej v Francijo do Neversa k sv. Bernardki Lurški; Retijska železnica na višino 2044m (Oberalp), s prestopi do Einsiedeln in do Feldkircha v Avstriji; dnevna vožnja po Tirolski, s prihodom v Ljubljano v večernih urah.

Cena romanja: 650 € na osebo (cena za člane).

V ceno je vključeno: vožnja z vlakom (1-krat ležalniki po 4 v kupeju, brez hrane), namestitev v hotelih (3 noči) s polpenzionom v dvo-ali tro-posteljnih sobah, doplačilo za enoposteljno sobo je 120 €, vodstvo, nezgodno zavarovanje tujina, organizacija romanja in ddv. Vstopnine niso vključene.

Število prijav je omejeno na 20 oseb. Po prejemu prijave vam pošljemo podatke za plačilo akontacije romanja 300 €.

Prijave sprejemamo do 3. januarja 2023.

Cvetna nedelja v Jeruzalemu

od 27. marca do 3. aprila 2023

letalo, avtobus, 8 dni

V postnem času je romanje v Sveto deželo posebno doživetje. Udeležba pri procesiji cvetne nedelje iz Betfage čez Oljsko goro v Jeruzalem je neponovljivo srečanje s kristjani v Sveti deželi. Pridite v Jeruzalem!

Program: ODHOD z avtobusom z Viča na Dunaj, polet v Tel Aviv, OLJSKA GORA, ODHOD V GALILEJO, Galilejsko jezero, Slavje Gospodovega OZNANJENJA v Nazaretu, JERUZALEM, Slavje Gospodovega VSTAJENJA v JERUZALEMU. Cvetna nedelja: dopoldne: Jezusov rojstni kraj, bazilika Jezusovega rojstva, cerkev sv. Katarine, votlina mleka, pastirske poljane, sv. maša in popoldne: udeležba na procesiji cvetne nedelje z Oljske gore v Jeruzalem. Sion ... Bivanje: v hotelih v Betlehemu in Nazaretu, dvo/tro posteljne sobe - TWC, polpenzion.

CENA: 1.250 € (pri udeležbi nad 40), če je udeležba manj kot 40 romarjev, je cena 70 € več.

V ceno je vključeno: avtobusni prevoz na celotni poti, letalski prevoz, polpenzion v Sveti deželi, vstopnine kot je navedeno v programu, zavarovanje tujina. V ceno niso vračunane napitnine: 30 €.

Prijave sprejemamo takoj ali najpozneje 25. februarja 2023.

Sveta dežela

od 26. aprila do 3. maja 2023

Program: let z Dunaja (organiziran prevoz z avtobusom do Dunaja, možen vstop ob avtocesti) v Tel Aviv, SLAVJE VELIKE NOČI V JERUZALEMU, ODHOD V GALILEJO, POT V JERUZALEM, OLJSKA GORA, BETLEHEM ... Bivanje v hotelih v Betlehemu in v Nazaretu, dvo/tro posteljne sobe - TWC, polpenzion.

CENA: 1.190 € (pri udeležbi nad 40), če je udeležba manj kot 40 romarjev, se cena zviša za 50€. **Birmanci v letu 2023 imajo 10% popusta.**

V ceno je vključeno: letalske vozovnice in letališke takse, avtobusni prevozi do Dunaja in nazaj ter po Sveti deželi, vstopnine kot so navedene v programu, polpenzijska namestitev, skupinsko zdravstveno in nezgodno zavarovanje v času romanja. V ceno ni vključeno: napitnine za strežno osebje v hotelih in šoferje 30 € na osebo, ki se plačajo v Izraelu, plačilo rizika odpovedi, ki ga lahko uredite na Komisariatu, doplačilo za enoposteljno sobo - 140 €.

Prijave sprejemamo takoj in do zasedbe mest, najpozneje do 20. marca 2023.

PRIJAVE po pošti, telefonu, na spletu ali e-pošti:
DRUŠTVO PRIJATELJEV SVETE DEŽELE V SLOVENIJI
Tržaška 85, 1000 Ljubljana, SLOVENIJA
Telefon: 01 24 44 250, GSM: 041 669 134
www.sveta-dezela.si
komisariat@rkcs.si

Pri prijavi vedno oddajte podatke:

priimek in ime, rojstni datum, naslov,

številka osebnega dokumenta, e-naslov in telefon

Pozabljene spretnosti

Ciklame

Ciklame so v jesensko zimskem času najpogostejše lončnice. V moji mladosti so bile redke. Moja mama je vrsto let imela ciklamo, ki je zrasla v pravo velikanko. Vsako leto jo je presadila v malo večji glineni lonec. Nekoč, ko je bila v polnem cvetju, sem ji preštela 70 cvetov.

Pred nekaj leti sem začela kupovati ciklame majhne in srednje rasti, različnih barv in oblik cvetov. Zanimivo mi je bilo opazovati, kako so nekatere bolj bogate s cvetjem, druge manj. Ena ciklama z belim cvetom z vijolično sredino, je bila še posebej lepa in sem se odločila, da jo posejem in vzgojim mlade rastline. Običajno, ko ciklame odcvetijo, sem porezala odcvetele cvetove. Ker pa sem hotela vzgojiti mlade ciklame, sem pustila semenske glavice, da so dozorele. Semena sem posejala in dokaj hitro so vzkli. V dobrih pogojih tudi hitro rastejo. Presadila sem jih v majhne glinene lončke in v dveh letih so že vzcete. Vse pa so bile enake barve kot matična ciklama.

Poleg običajnih oblik in cvetov se žlahtnitelji posvečajo različnim barvnim kombinacijam in oblikam cvetnih listov, ene delujejo kot razkuštrane in drobno nazobčane. Najnovejše ciklame se zvončaste. Cvetni pecelj je upognjen in cvetovi so povsem odprti ter visijo kot zvonček.

Mojih ciklam je 28 različnih. Vsako leto jih dopolnim s kakšno novostjo. Ciklame niso zahtevne za vzgojo. Propadejo, če so preveč zalite. Zalivamo jih v podstavkih in

voda tam ne sme dolgo stati. Listi tudi gnijejo, če je zemlja premokra. V tem primeru jih potreseš z žveplom.

Zadnja leta ko so zime mile, jih imam na zunanjih okenskih policah v keramičnih loncih. Če pričakujem, da bo noč prehladna, jih pokrijem z zimsko kopreno. Če jih prizadene mraz so kot ovenele, a se podnevi z višjo temperaturo dvignejo. Ne sme pa se to ponavljati noč za nočjo. Ko odcvetijo, jih prenesem v senčen zunanji prostor brez podstavkov, da ob dežju ne zastaja voda. Tedaj morajo počivati in konec avgusta jih presadim in pognojim.

Cvetovi ciklam se dobro obnesejo kot rezano cvetje. V vazi zdržijo tudi do tri tedne.

Silva Valič OFS

Nagradni okvir

S pomočjo opisov poiščite pet besed s petimi črkami in jih navpično vpišite v srednji del lika. Posamezne črke nato s pomočjo številk prenesite v okvir na robu lika, kjer boste na poljih od 1 do 23 prebrali rešitev – dve stvari, ki jih je brat Frančišek obljubil papežu Honoriju.

Sestavlil: Matej Pavlič

1. v obliki črke U zavrt del odtoka pod lijakom,

2. poplava velikih razsežnosti, ki je predavnimi časi prizadela Zemljo ter uničila vse kopensko življenje, razen ljudi in živali na Noetovi barki,

3. glasbeno znamenje za zvišanje tona za polton,

4. kruti rimski cesar, ki je preganjal kristjane in požgal Rim,

5. sladkovodna roparska riba z velikim, račemu kljunu podobnim gobcem.

	1	2	3	4	5	6
23	1 13	2 14	3 19	4 12	5 6	7
22	8	4	11	23	7	8
21	F	17	16	5	U	9
20	15	18	20	2	3	10
19	21	1	22	9	10	11
18	17	16	15	14	13	12

Pravilna rešitev iz prejšnje številke se glasi:

POSPRAVLJANJE PRIDELKOV

Na uredništvo ste poslali 28 pravih odgovorov. Hvaležni smo vam za vaše vztrajno sodelovanje. Tokratni nagradjenci so:

1. nagrada: Rezika Mlakar, Cesta na stadin 18, SI-1330 Kočevje.

2. nagrada: Rozalija Kodba, Gubčeva cesta 5, SI-9252 Radenci.

3. nagrada: Marinka Martinjak, Češnjevka 2, SI-4207 Cerklje na Gorenjskem.

Rešitve pošljite na uredništvo Brata Frančiška (Ul. škofa Maksimilijana Držečnika 7, SI-2000 Maribor) do 10. februarja 2022. Čakajo vas naslednje nagrade (bf 5/22):

1. nagrada: Christian Gostečnik OFM: Relacijska paradigma in travma

2. nagrada: Zadnja številka revije Magnificat;

3. nagrada: CD Hvalnice in večernice

Christian Gostečnik
OFM
PRVIH 1000 DNI

V prvih tisoč dneh, natančneje vse od spočetja, prek 270 dni nosečnosti in do konca drugega leta otrokove starosti, se izoblikujejo otrokovi možgani, in sicer na osnovi odnosa s starši. Zato je tudi družinsko okolje, v katero je otrok rojen, ključno za razvoj sicer zelo ranljivih ter izjemno susceptibilnih in sugestibilnih otrokovih možganskih struktur, ki dozori v ravno v tem najpomembnejšem obdobju otrokovega razvoja.

format 14 x 20 cm
trda vezava
obseg 384 strani
cena 22 €

Christian Gostečnik OFM

razvoj otrokovih možganov razlike med spoloma
starševska ljubezen najzgodnejši meseci razvoja
podlaga za ves nadaljnji razvoj odrasla intima

Prvih 1000 dni

Predstavljeno lahko naročite na naslovu: **Založba Brat Frančišek**
Prešernov trg 4; 1000 Ljubljana; telefon: 01 24 29 314; e-mail: zbf@ofm.si
www.ofm.si/zbf

